

Telecomputer



OKI Telefon: 266-6225
OKI InfoFax: 321-4466/1881

1997. július 7., hétfő

A Magyar Nemzet informatikai melléklete

II. évfolyam, 14. szám

Tandem: egy Compaq-társaság

Évek óta a Compaq a világ legnagyobb PC-gyártója, s most újabb lépéssel jutott közelebb céljához, a legnagyobb számítógépgyártóvá váláshoz. A Tandem Computers részvényes megvásárlásával – ha a fúziót az illetékes hatóságok és a részvényesek is jóváhagyják – immár nagyszámú gépet, mégpedig a világ legnagyobb tözsdéin, bankjaiban is szép számban előfordu-

ló nonstop Tandem Himalaya kerül a Compaq kínálatába. A júniusban Budapesten is bemutatott Tandem-Microsoft együttműködés eddigi és várható eredményeit tekintve más irányú előnyök is származhatnak a felvásárlásból. A ServerNet, a Tandem sokprocesszoros technika megjelenhet a Compaq legnagyobb vállalati adattár-gépeinél is, s a Compaq komoly része-

sedéshez juthat a fűzés, nagy megbízhatóságú, megállás nélkül működni képes NT adattárrendszerek nagy fejlődés előtt álló piacán. Ezután azt sem mondhatják a versenytársak, hogy a Compaq csak gépet készít, hiszen a Tandem Computers NonStop szoftverei belekerülnek mind az NT-s, mind a nagyszámú gépes, mind pedig a unixos kínálatába. ♦♦

Gép küldi gépnek szabványosan

EDI '97 címmel június 18-19-én konferenciát rendezett az elektronikus kereskedelemről a Közlekedéstudományi Intézet. A szemináriumot a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium, a Matáv és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság támogatta. Az immár harmadik alkalommal megrendezett EDI-konferencia vezérgondolata – most először – az elektronikus kereskedelem volt. Mi minden tartozhat az elektronikus kereskedelem fogalomkörébe, mit takar az EDI és EDIFACT rövidítés?

Elektronikus kereskedelem alatt nem csak a szűken vett kereskedelmi tevékenységek elektronizált formáját kell érteni, hanem ide sorolhatjuk a gazdaság, a közigazgatás és a társadalom életének számos egyéb területét is. Elektronikus kereskedelem például, ha valaki a számítógépe előtt ülve a csomagküldő szolgálatok kínálatát böngészi, majd feladja rendelését, ide tartozik a számítógépről lebonnyoltott szállodai szobafoglalás, és ide sorolható az elektronikus úton elküldött adóbevallás. Ugyanígy az elektronikus kereskedelemről beszélünk, ha egy vállalati számítógépes rendszer meghatározott szabályok szerint automatikusan kapcsolatba lép egy másik számítógépes rendszerrel, árut rendel, megbízást ad, adatokat kér. A két forma közti alapvető különbség, hogy míg az első esetben a vásárló, azaz az ember kommunikál üzleti partnere számítógépével, addig a második esetben két számítógép áll egymással automatikusan kapcsolatban, küld egymásnak továbbfeldolgozható, strukturált adatokat. Ez utóbbi formát elektronikus adatcsere

nek vagy EDI-nek (Electronic Data Interchange) is hívják. Az EDI tehát olyan hídnak képzelhető el, amely önálló informatikai rendszereket kapcsol össze – telefonon, adathálózaton vagy az Interneten –, és amelyen az üzleti adatok szabványos formában mozognak. Az EDIFACT az elektronikus adatcsere ENSZ által 1987-ben kidolgozott világszabványa. Az EDIFACT-hoz igazodva olyan adatkommunikáció bonyolítható le, amelynek tartalma a világ összes felhasználójának ugyanazt jelenti, a nyelvtől és az alkalmazott számítógéptől függetlenül. Egyelőre nem állnak rendelkezésre statisztikai adatok az EDI hazai elterjedéséről. A néhány évvel ezelőtti kezdeti lépések után igen lassú volt az előrehaladás, de az idei konferencia iránti óriási érdeklődés (mintegy kétszáz fő) valamiféle áttörésre enged következtetni. A világtendenciákat illetően több adatot is felsoroltak az előadók. Előrejelzések szerint 2000-ben 21,9 milliárd dolláros forgalmat bonyolítanak majd le online módon az Interneten. (Folytatás a 9. oldalon)

Csökken a kalózszoftverek aránya

A magyarországi szoftverértékesítés jóval nagyobb ütemben nő, mint a hardvereké, derül ki a BSA Magyarország által júniusban készített felmérésből. A felhasználók tehát nemcsak az új számítógépekhez vásárolnak szoftvereket, hanem az eddigi kalózmásolatokat is igyekeznek legalizálni. A BSA Magyarország felmérése szerint a számítógépeladások (PC-k, szerverek, munkaállomások) évi 10-12 százalékos növekedésével szemben a szoftverek értékesítése 40 százaléknál is nagyobb ütemben nőtt 1995-ről 1996-ra, illetve az idei év első öt hónapjában a megelőző év azo-

nos időszakát tekintve. (A felméréshez a nagy szoftverházak magyarországi képviselői és a legjelentősebb disztribútorok, forgalmazók szolgáltatják az adatokat.) A 40 százalékos átlagos növekedéshez képest az egyes gyártók, disztribútorok adatai természetesen eltérnek, vannak, amelyek piacvesztést, vannak, amelyek piacnyerést könyvelhettek el az elmúlt időszakban. A BSA (Business Software Alliance) a szoftverkalózkodás elleni nemzetközi szervezet, tagjai közé tartozik többek között az Autodesk, az Adobe, a Borland, a Lotus, a Microsoft, a Novell, a

Symantec is. A szervezet becslése szerint mostanság 69-70 százalékra tehető az illegális szoftverek aránya Magyarországon, a két-három évvel korábbi 80-85 százalékhöz képest ez jelentős javulás. A nyugat-európai átlag egyébként 45-50 százalék, míg az Amerikai Egyesült Államokban 28 százalék. Az európai átlag nagy szóródást takar az egyes országok között, íme néhány jellemző szám a kalózpéldányok arányára: Ausztria 47, Németország 48, Egyesült Királyság 38, Franciaország 53, Finnország 50, Csehország 62, Lengyelország 75, Románia 93. ♦♦

Újabb cégfúzió KFKI-körökben

Év végéig fuzionál a KFKI Számítástechnikai Csoport három, alkalmazásfejlesztéssel foglalkozó cége, a CADServer, az IBIS és az ISYS. Az új vállalat induló létszáma 160 fő lesz. A cég nevét szeptemberben jelentik be, s ekkor mutatják be a vezetőket is. Az ISYS Kft. a SAS Institute termékeivel vezető információs rendszereket fejleszt, a CADServer a CAD-alkalmazások mellett az MFG/PRO és az SAP integrált vállalatirányítási programcsomagokkal van jelen a piacon, az IBIS pedig a banki, pénzügyi, államigazgatási szféra számára fejlesztett csomagok mellett konzultációval és szoftvertechnológiával foglalkozik.

A KFKI köreiben tavaly már végrehajtottak egy egyesítést. A KFKI Számítástechnikai Csoport vezetői sikeresen ítélték a LIAS-KFKI Networx fúziót, az LNX gyors stabilizáció után növekedési pályára állt, és örzi vezető szerepét a magyar hálózati integrációs piacon. Döntés született arról is, hogy a cégcsoport vállalatai egy telephelyre költözzenek. ♦♦

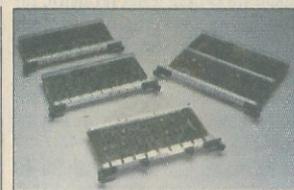
Itt az Oracle 8

Hatvanöt helyen több mint harmincezer ember hallgatta világszerte – így Budapesten is – „élőben”, műholdas közvetítéssel Larry Ellisons, az Oracle Corporation elnökét, amint bejelentette a hálózati számítástechnika megvalósítására fejlesztett Oracle 8 objektumrelációs adatbázis-kezelő rendszert. Több mint 50 százalékos piaci részesedésével a világ vezető adatbázis-kezelőjének a legújabb verziója, az Oracle 8 kifejezetten a hálózati számítógépes környezetek adatbázisa, amely alapvetően támogatja az NC-architektúrát. A termék az NC (Network Computer, hálózati számítógép) és az Internet terjedésével kialakuló hálózati számítástechnikánál a Web-alapú kliensek lehetőségeit használja ki. Ennél a megoldásnál az összetett, költséges feladatok visszakerülnek a központi gépre, ami új igényeket támaszt az adatszerverrel szemben. Egyre bonyolultabb alkalmazásokat kell támogatnia, és mivel a rendszerhez való hozzáférés egyszerűbbé válik, a felhasználók számának nagyarányú növekedésére is számítani kell. Az Oracle 8-at alapjaiban újra-

tervezték úgy, hogy megfeleljen a fenti elvárásoknak, azaz a hálózati számítástechnika adatbázisa legyen. A termék támogatja egy ügyfél minden adatát (mind a hagyományos, mind pedig a multimedia-adatokat), valamennyi felhasználóját, gyorsabbá válik az alkalmazásfejlesztés, -telepítés és -végrehajtás, ráadásul növeli a költséghatékonyságot. Az Oracle 8 megfelel a kihívásoknak, de kisebb feladatokat is ellát. Jól használható például helyi ügyviteli alkalmazásoknál, ugyanakkor több tízezer felhasználót is kiszolgál, mert elvben korlátlan mennyiségű és tetszőleges típusú adat tárolására és gyors kezelésére alkalmas, pár gigabájtostól több tízezer terabájtig terjedő adatbázisokat képes támogatni. A fejlesztések idejének rövidítése érdekében egy rendszeren belül egyszerre támogatja a hagyományos relációs adatmodell és az objektum-relációs adatmodellt. Az új verzióval gyorsabb lett az üzembeli helyezés (hálózati számítástechnikánál nincs szükség az új szoftverek kliensenkénti telepítésére), gyorsabbak a lekérdezések, az adatmozgatások és az adatkezelés, hamarabb elkészül-

nek a teszteszabások. Az Oracle 8 kibővíti a lehetőségeket az OLTP és az adatraktározás piacán, multimédia-támogatása jó platformot biztosít a Web-alapú alkalmazások számára is. Az adatszervert akár Unix-os rendszerben, akár Windows NT operációs rendszer alatt, tetszőleges hardver-konfigurációra lehet telepíteni. Világszerte több ezer ügyfél tesztelte a terméket közel egy éven keresztül, ezért már eddig is nagyon sok alkalmazás született. A vállalat a gyors átállás segítésére tanácsadó szervezetet hozott létre. Néhány magyar cég is részt vett a tesztelésben, és az Oracle Hungary munkatársai tanfolyamokon készültek fel az új termékkel kapcsolatos feladatokra. Nálunk az Oracle 8 július elsejétől kapható, rendelhető, magyar nyelven is. A szállítási határidő kicsit hosszabb a szokásosnál (körülbelül másfél-két hét), ugyanis már több ezer megrendelés futott be Írországra, ahol a médiát gyártják. Július folyamán a Sun, a Windows NT és a Digital Alpha UNIX-ra vonatkozó igényeket tudják kielégíteni, augusztus elsejétől fokozatosan lép be a többi platformokra. Szekeres Zsuzsa

Egy hálózat több célra



Integrált Internet- és távközlési szolgáltatásokra dolgoz ki megoldásokat az Alcatel Telecom és a Cisco Systems. Az együttműködésről június 23-án nemzetközi telefonos sajtókonferencián számoltak be az érintettek. A közös munkához az Alcatel a nyilvános kapcsolatos hálózatok, a nagy sebességű hozzáférés és a hangátvitel, a Cisco az adatkommunikáció és az Internet-technológia terén szerzett szakértelmével járul hozzá. Az együttműködő felek komplett hálózati megoldásokat kínálnak a távközlési üzemeltetőknek és az Internet-szolgáltatóknak világszerte. Az Alcatel a Cisco IOS szoftvertechnológiáját számos olyan termékbe szeretné beépíteni, amelyet a távközlési társaságok használ-

hálózat. Egy ilyen szabvány elfogadása hozzásegítené az üzemeltetőket, hogy egyetlen hálózati infrastruktúrát használjanak az Internet és a hagyományos távközlési forgalom számára. A Cisco támogatni kívánja az Alcatel DMT ADSL technológiáját, és integrálni szeretné megoldásaiban az Alcatel ADSL modemjeit, chipjeit és termékeit. Az ADSL olyan technológia, amellyel nagyon nagy átviteli sebesség érhető el rézvezetékben, és amelyet nagyon nagy sebességű Internet-hozzáféréshez szándékoznak alkalmazni. A Cisco tervezi, hogy az Alcatel magánhangátviteli megoldásait is integrálja mind a nagy, mind a közepes, mind pedig a kis vállalatoknak kínált hálózati megoldásaiba.

Profi nyomtató, amatőr áron!

- dupla nyomtatófej – négy szín – alapkiépítésben
- 720 x 720 dpi felbontással színes nyomtatás
- gyors felszívódású tinta
- kitűnő ár/teljesítmény arány

- fotóminőségű képek alapkiépítésben
- 4 lap/perc nyomtatási sebesség fekete, 3 lap/perc színes üzemmódban
- párhuzamos I/F



Röviden

Késpénzfizetés helyett » Vállalkozások számára hozta létre a Budapest Bank Bonitas kártyakonstrukcióját. A kártya külföldön és belföldön egyaránt használható bankautomatából késpénzfizetésre, POS- (Point of Sale) terminál segítségével pedig a fizetés is automatikusan és gyorsan megoldható vele. A Bonitas kártyaszámával rendelkező ügyfelek kártyaszámájukhoz POS-terminált is vásárolhatnak, akár hitelre is. A Budapest Bankhoz bekötött Bull-gyártmányú POS terminálokat egy húsz informatikai cégből álló országos hálózat, a Sárkány Csoport telepíti a vállalatoknál és a kereskedőknél. A csoport tagjai szükség esetén online kapcsolatot létesítenek a POS-terminálok és a pénztárgépek, illetve a számlázó rendszerek között. A terminál normál vagy mobiltelefon-vonalon (esetleg VSAT, X25 kapcsolaton) keresztül bejelentkezik a banknál, ellenőrzi a fizetőképességet, majd elküldi a tranzakció adatait, végül kinyomtatja a szükséges bizonylatot. Az azonnali adatkérés miatt a korábbi megoldásoknál sokkal gyorsabb az elszámolás menete.

Díjnyertes a Digital processzorgyára » A Digital FAB-6 névre hallgató, hudsoni félvezetőgyára díjat kapott a Semiconductor International magazintól, amely a mintegy 150 milliárd dollárosra becsült félvezető- és integrált áramkörti piac főbb szereplőinek technológiáját, gyártási infrastruktúráját és tesztelési metodikáját vizsgálta. A hudsoni gyárban készül a világ jelenlegi leggyorsabb processzora, az Alpha, valamint számos más félvezető termék, így például a Digital NC-kbe épített StrongArm processzorok. A jelenleg 0,35 mikronos technológiával üzemelő gyártósor már ma képes későbbi processzorgenerációk előállítására, akár a 0,12 mikronos technológiával is.

Egymillió Exchange-t adott el a Digital » A nagyvállalatok számára nyújtott levelezési és üzenetközvetítési megoldások egyik legnagyobb szolgáltatója lett a Digital, miután több mint egymillió Microsoft Exchange alkalmazás telepítésére kötött már szerződést. A Digital és a Microsoft közösen nyert meg olyan nagy Exchange vevőket, mint a Dow Chemical, a British Telecom, a Siemens, a Swiss Telecom, a Volkswagen és mások. A világ legnagyobb Exchange-felhasználója egyébként éppen maga a Digital, már 42 ezer alkalmazottja használja a programot mindennapi munkájában.

Győzött a Parkas » A „Fusion '97” elnevezésű, az egyesült államokbeli Orlándóban rendezett számítástechnikai verseny egyik fődíját a magyarországi Európai Kereskedelmi Bank magyar informatikusok által fejlesztett rendszerre nyerte. A „Parkas” nevű program gyártója, a Hypermedia Systems Kft. Szoftverüket a bank dolgozóival együttműködve írták, hiszen annak funkciója az, hogy a bank fiókjában könnyítse az ügyfelek kiszolgálását. A Fusion '97 versenyt a Microsoft szervezte, s arra a világ minden tájáról 250, Microsoft-eszközökkel készített programot neveztek. A magyar siker híre szerte a világon nyilvánosságot kap, így várható, hogy a díj üzleti eredményeket is hoz a három együttműködő cégnek, valamint a magyar fejlesztőknek.

Microsoft-szeminarium » Szemináriumsorozatot tart a Microsoft Magyarországon, amelynek egyik lépcsője volt nemrégiben az Exchange-nap. A fejlesztők és felhasználók tájékoztatására szánt rendezvényeken sor kerül a többi Microsoft-termékre is, szerepel közöttük az NT Server, az SQL Server, illetve az Exchange Server. A szakmai napokon nemcsak a termékekkel kapcsolatos tudnivalókat, újdonságokat járják körül, hanem néhány alkalmazással is megismerkedhetnek a megjelentek. Az Exchange-nap alkalmával három Microsoft megoldással találkozhatunk. A MicroOffice képviselője az Exchange Server 5.0 adminisztrációja címmel tartott előadást, Exchange-alapon történő dokumentumarchiválási megoldást mutatott be a Hypermedia Systems, a Mikropo Computer szakemberei pedig munkafolyamat-automatizálással, valamint egy olyan integrált vállalati faxmegoldással ismertették meg az érdeklődőket, amelynek a kiegészítő komponensei közé tartozik az összeköttetés mobiltelefonon vagy telexen keresztül és az SAP-rendszerekkel való kapcsolat is.

Synergon-napok

Az Optotrans és a Rolitron Informatika utódként a Synergon Informatika Rt. szakmai napon ismertette az új vállalat felépítését, filozófiáját és céljait, valamint a különböző szakterületeken bemutatott technológiák, eszközök és szoftverek széles választékát. *Czakó Ferenc* vezérigazgató-helyettes vázolta az egyesülés utáni cég informatikai modelljét, ahol már egymásra épülnek a divíziók munkái. A főbb területek közé tartoznak az intelligens épületek, az irodaautomatizálás, a kommunikáció, az Internet/intranet és az ERP (vállalati irányítás, termelésirányítás), mindezt pedig a fejlesztés támogatja, egészíti ki. Az új cégnél szinte minden igényre tudnak informatikai terméket és szolgáltatást ajánlani.

Két szekcióban, párhuzamosan tartották a szakmai nap előadásait, és akárcsak az előző években, kiállításon lehetett megtekinteni a látottak egy részét. A témák között szerepeltek a kommunikációs rendszerek, Internet és intranet, kiskereskedelmi informatikai rendszerek, nagy sebességű kapcsoló hálózatok vagy integrált levelezési, erőforrás-tervezési megoldások és még sorolhatnánk. Nem maradt el az Optotrans-napokon évről évre nagy tetszést arató, ma már hagyományosnak tekinthető, a kommunikációs piac trendjeit felvázoló előadás sem. Népszerűsége annak köszönhető, hogy segít eligazodni az érdeklődőknek a különböző technológiák, szolgáltatások között, ami azért fontos, mert manapság a felhasználók egyre integráltabb megoldásokat keresnek, miközben egyre gyorsabbak a technológiováltások.

Napjainkban új igényként jelentkeznek az intelligens épületek megvalósítása, erről két előadó ismertette gondolatait. Ma egy épület (azért éppen épületről van szó,

mert ez a legkisebb komplett egység) intelligens kommunikációs rendszere magában foglalja az informatikai hálózatot, a telekommunikációs hálózatot, a riasztó-, figyelő-, beléptető- és tűzjelző rendszert, a zárt láncú videorendszert, valamint a kábeltelevíziós rendszert. A cég olyan megoldásokat vállal a tervezéstől a telepítésen keresztül a garanciális és szervizszolgáltatásokig, amelyek ezeket a feladatokat vagy ezek egy részét integráltan ellátják, azaz kulcsra-kész, egységes, összefogott infrastruktúra létrehozását. Az egyes részeket persze több önálló vállalkozásnál is meg lehet rendelni, újdonság a Synergonnál, hogy minden egy kézben van. Ezen a területen új technológia az „üvegszállal a felhasználóig” típusú szálltakékos, költségkímélő, a jövőre is gondoló eljárás.

Az ország háztartásainak 30-40 százaléka csatlakozik valamely kábeltelevíziós hálózathoz, amelyek közül néhány már alkalmas arra, hogy például adatátviteli, vagy Internet szolgáltatásokat is nyújtsanak rajtuk keresztül. Igaz, a magasabb szintű szolgáltatásokhoz a régi rendszer egy részének optikai szállal való kiváltására van szükség, mutatott rá kollégája. Hálózatorientált szakemberek érdeklődésére tartott számot a mérőműszer-újdonságok ismertetése. A téma aktualitását adja, hogy az optikai kábelek lassan behálózák az egész országot, ezért nő az igény a hálózat telepítéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez szükséges műszerek iránt. A cég által telepített vállalatirányítási rendszerek eredményesen működnek olyan célterületeken, mint például a hús- és élelmiszeripar, itt a Synergon piacvezető szerep betöltésére törekszik, ezért szakemberei a tőkehiányos iparágak kedvező finanszírozási konstrukcióit dolgozták ki.

• Sz. Zs.

Tizenöt éves a Sun

Másfél évtizede, 1982-ben négyen alapították a Sun Microsystems céget, *Andreas Becholdsteim*, egy német származású mérnök, aki már kiskorában is csöves rádiókat épített, *Vinod Khosla*, aki célul tűzte ki, hogy harmincéves korában, miután sok mindent elért, visszavonul, s ezt meg is tette, *Scott McNealy*, aki a cég indításához szükséges kockázati tőkét szerezte, valamint *Bill Joy*, aki a fejlesztés vezetője volt. Néhány mérnök a cég életéből: 1982-ben született meg az első Sun-munkaállomás, még kizárólag boltban kapható alkatrészekből, 1987-ben elkészült az első RISC-processzora, amit SPARC-nak neveztek el, 1992-ben jött ki a SuperSparc, 1995 novemberében az Ultra Sparc. Ötödik születésnapján a világ első száz számítástechnikai vállalata között jegyezték, a tizediken az első 25-ben, manapság már az első tízben.

Az elmúlt időszakban többféle számítástechnikai koncepciót átélhettek a felhasználók, így a központi nagygépek – egyszerű,

buta terminálok rendszerfelépítést, majd a „tegyünk minden erőforrást a felhasználó asztalára” megközelítést. Manapság azt tekintik a jövő útjának, mely szerezint a számítástechnikát mint közüzemi szolgáltatást, hálózaton keresztül lehet majd elérni, azaz, nem nézzük, hol is van gép, a memória, csak használjuk. Scott McNealy, az említett egyik Sun-alapító népszerű megfogalmazásában nem kell ugyanis atomerőművet telepítenünk kertünk aljába ahhoz, hogy áramunk legyen a házban.

Tavaly a Sun forgalma elérte a hétmilliárd dollárt, s ennek körülbelül tíz százalékát fordítják kutatás-fejlesztésre. A 25 ezer dollárnyi egy alkalmazottra vetített árbevétellel a cég vezető pozícióban van az iparágon belül. Pénzügyileg is igen stabil a vállalat, mintegy egymilliárd dollár készpénzállománnyal rendelkezik, s ez csak azokban az időszakokban kevesedik meg átmenetileg, amikor nagyobb felvásárlást hajt végre, ilyen volt tavaly a Cray SPARC processzorokkal foglalko-

zó részlegének megvétele. Igen jók a paraméterei a cégnek minden olyan mutatóban, amelyeket például a tőzsde is figyel. Az egy főre jutó árbevétel már említettük, emellett érdekes a kintlévőségek időtartama – átlag 52 napos behajtással a Sun jobb az iparág átlagánál –, és az árumozgás sebessége – a Sunnál egy dollárt tíznél többször forgatnak meg egy év alatt, ami csaknem kétszerese az iparági átlagnak.

A Sun missziója: a világ első számú hálózati számítástechnikai vállalatává válni. Mindenképpen iránymutató szerepre tör az iparágban, s ennek érdekében kiemelt hangsúlyt helyez a vevők minőségi kiszolgálására, valamint szeretné a szakma legtehetségesebb – s nem mindig könnyen kezelhető – embereit felvenni és megtartani.

Magyarországon 1992 óta van képviselői irodája a Sun Microsystemsnek, s ez az iroda a cég kelet-európai központja is. (Az iroda munkájáról a *Telecomputer május 19-i számában olvashattak részletesen.*)

Graphisoft-születésnap

Stílszerűen – saját székházának alapkövetelével – ünnepelte fennállásának tizenötödik évfordulóját a legsikeresebb hazai szoftverház, a Graphisoft Kft. A megalakulása óta a létszám ötvenötötöröszére nőtt, jelenleg csak Budapesten 110-en – világszerte pedig 170-en – dolgoznak a cégnél. Mindez szükségessé tette, hogy a jelenleg három épület helyett egy közös, további fejlődésre is lehetőséget nyújtó székházban működjenek.

A Nemzeti Színház díjnyertes pályaműveit bemutató kiállítás megnyitóján különdíjat adott át a győztesnek *Bojár Gábor*, a Graphisoft elnöke, egymillió forint értékű ArchiCAD programcsomagot, amelyet az év elején ajánlottak fel a legjobb helyezést elérő, ArchiCAD-et használó tervezőcsoportnak. A pályázaton díjat nyertek többsége – tizenhat díjazott közül kilenc –, a győztes *Bán Ferenc* pályázata is ArchiCAD-del készült. Az ajándékkal a Graphisoft is nyer: az új magyar Nemzeti Színház épülete komoly referenciát jelent. Az ArchiCAD-et ma világszerte több mint 30 ezer építész használja.



Beindul
a
hangjára.



Új. Spark™ Voice Dial™.

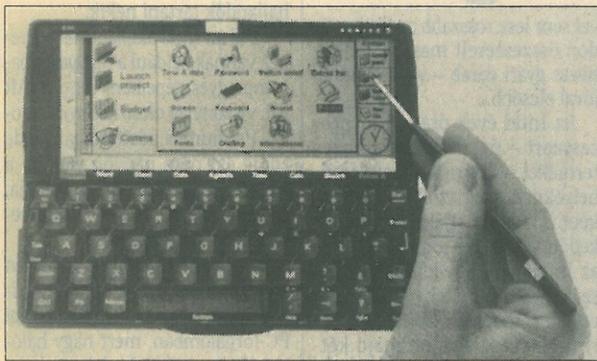
Ismerje meg a legújabb módszert, amivel hívást kezdeményezhet mobil telefonjáról. A Spark Voice Dial funkciójával csak ki kell mondania annak a nevének, akit fel szeretne hívni, a készülék azonnal felismeri az Ön hangját, és tárcsázza a számot. Így a telefonálás még egyszerűbb, az autóbán pedig még biztonságosabb lesz. Spark Voice Dial, csak a Philips-től. Nem elégszünk meg azzal, hogy csak annak feleljünk meg, amit Ön most egy telefonról vár, de már azokat az igényeit is kielégítjük, amelyekre talán még nem is gondolt. Ezt bizonyítja a Spark - egy telefon, amely azt teszi amit Ön mond. <http://www.philips.com/pcc>

Let's make things better.



PHILIPS

Elkészült a Series 5



Tizenhárom évvel a világ első Organiserének piacra dobása után az angol Psion cég bemutatta a 32 bites kézi számítógépek új verzióját, a Series 5 zsebszámítógépet. A készülék azoknak is sok újdonsággal szolgál, akik a termékcsalád korábbi tagjait ismerik. Bizonyára örömmel fogadják a szövegszerkesztőt gyakran használók a noteszgépeknél megszokott, tízujjas gépelésre alkalmas billentyűzet kialakítást, amivel ebben a kategóriában elsőként most találkoztunk. A dokumentum megtekintésére szolgál a nagyméretű, háttér-megvilágításos, érintőképernyő, amelyen ceruza segíti a navigálást, ezt grafikai munkára alkalmas sketchpad egészíti ki. A beépített diktafon 30 percnyi szöveg digitális tárolását teszi lehetővé. A tulajdonságok közé tartozik még a Microsoft Office-, a Lotus SmartSuite- és a Corel WordPerfect-kompatibilitás, ami leegyszerűsíti például az

adatcserét a személyi számítógépekkel. Kommunikációs képességeire jellemző, hogy szabványos kapcsolatot kínál például DOS, Windows 3.11, Windows NT, Windows 95 operációs rendszerekkel, az Oracle-val, az SAP-val vagy a unixos gépekkel. A készülék alkalmas faxüzetek fogadására és küldésére, hamarosan felkészítik email-kezelésre és Internet-böngészésre is.

Tervek szerint fél év alatt több mint 50 országban, nyolc nyelven kerül forgalomba az új kézi számítógép, ugyanakkor a Psion továbbra is gyártja és támogatja a más területekre alkalmas Series 3 és Siena termékeket. A Series 5 4 és 8 Mbájtos változatai 440, illetve 500 fontba kerülnek. Hazánkban várhatóan az ősszel kerül a piacra, valószínűleg ekkorra elkészül a magyar verzió is. A jelenlegi számítások szerint a két készülék irányára PC-s kapcsolattal együtt 130, illetve 150 ezer forint lesz.

Szoftverauditálás cégvezetőknek

A közelmúltban több magyarországi vállalatvezető ellen emelték vádat azért, mert cégüknél illegális szoftverhasználatot fedett fel a rendőrség. Mivel a cégvezetők többsége nem ért az informatikához, felelősségük viszont van, a BSA, a szoftverkalózkodás elleni nemzetközi szervezet számukra ajánlja a számítástechnikai auditáló szolgáltatásokat. A szoftverállomány szakszerű ellenőrzése, átvilágítása, amellyel, hogy jogi biztonságot nyújt, a vállalat költségét is csökkentheti, mert feltárja a tárolókapacitást – és a dolgozók munkaidéjét – feleslegesen lekötő programokat, például a játékokat, amelyekre a direktor kiadhatja az utasítást: delete.

A szoftverauditálási szolgáltatások hazánkban is kezdenek elterjedni. A Számalk Rt. külön munkacsoportot – Project Management Group (PMG) néven – alakított erre a feladatra, amely kidolgozta a felülvizsgálat módszertanát. A szoftverhasználat szabályozottsága utal a vállalati munka minőségére is, vannak arra vonatkozó törekvések, hogy a szoftverauditáció a nemzetközi minőségtanúsítási rendszer, az ISO része legyen.

A szoftverauditálás során átnézik a számítógépeket, megvizsgálják, hogy az azokon használt szoftverek melyikéhez van, illetve

nincs licenc, az adatokat összevetik a leltár és a könyvelés adataival is. A Számalk jogi tanácsokat is ad, segít annak megállapításában, hogy az adott számítógépes területen kit, miért és hogyan kell és lehet felelőssé tenni a szoftverek használatának ügyében.

Az auditálás bizalmi munka, hiszen az ezzel foglalkozó szakemberek olyasmit is megtudhatnak a megrendelőről, amit talán maguk sem tudtak. A Számalk ezért igen fontosnak tartja kijelenteni, hogy kötelezőnek tartja magára nézve az ISCA – az információ-ellenőrzők nemzetközi szervezete – etikai kódexét, és mindig megbízója érdekében, annak szándékai és instrukciói alapján jár el. Ebből következik, hogy a szoftverállomány átvilágításának eredményét csak akkor közlik a BSA-val, ha azt a megrendelő kifejezetten kéri.

A BSA ugyanakkor hangsúlyozza, hogy nem szoftverrendőrség, nem hatóság, nem büntetni akar, működése során most leginkább a felvilágosító propagandát helyezi előtérbe. Ezt azzal is igazolni látja, hogy a BSA – tagszervezetei hozzájárulásával – már több magyarországi rajtakapott cégnek elengedte a kártérítést, s eltekintett a büntető feljelentéstől is, miután a cég auditáltatta magát, s legalizálta szoftverrendszeit.

A zsebszámológép jubileuma

„1972-ben a HP az első tudományos zsebszámológép megjelenésével biztosította vezető szerepét ezen a ma, a számítógépek és az Internet korában is fontos piacon. A kis gépekkel a világon először vált lehetségessé benyomult számítások elvégzése ott, ahol az eredményre a logarlécet meghaladó sebességgel és pontossággal, van szükség” – írja a HP közleménye. Nekünk, magyaroknak pedig a HTI által az amerikai



kai embargót kijátszva gyártott magyar számológép juthat eszünkbe.

A kis mágnesszalagos, adattárolós, programozható masinák – az eredetivel és az itthon összerakottal is – sok tudós csodálatát méltán. Volt hozzá nyomtatás, talán rá lehetett kapcsolni a HP már akkor világhírű rajzgépeire is. A barátaink, barátaink, üzletfeleink telefonszámának észben tartását és a digitális szöveg elmentését használhatók a beépített eljárásokkal felszerelt zsebszámológépek. A HP – no meg a másik nagy, a Texas Instrumentek, diáknak a napi munkában szükséges lehet, ugyanakkora méretben, mint ma, mondjuk, egy Psion vagy egy HP Omni-

book. Sok helyen, például az orvosi kutatás és vizsgálatokban talán ma sem léptek túl azokon a statisztikai számításokon, köztük a klasszikus t-próbán, amelyet arra a néhányszor tíz betegre gyorsan ki lehet számolni

e kis zsebszámológépek.

„Nagyon érdekessé vált a visszatekinteni arra, hogy az évek során a HP-35 és az azt követő termékek, mint például a HP-12C, hogyan formálták a matematika és a pénzügyi ismeretek elsajátításának módját” – véli Alex Sozono, a HP-nál a terület az értékesítési és marketingigazgatója és alelnöke.

Az első változat a HP-35 volt, amelyet gyorsan követtek az egyre okosabb modellek. A NASA az űrhajók fedélzetén HP-41 sorozatú zsebszámológéppel számított ki az űrhajósokkal a földi atmoszférába való visszalépés pontos szögét. A boltok kínálata ma is jelzi, hogy számítógép ide, noteszgép oda, sok helyen még mindig legelést leszámitva majdnem mindent tudott, amire a programozás alapelemeinek megtanulására hajlandó – tudós embernek, diáknak a napi munkában szükséges lehet, ugyanakkora méretben, mint ma, mondjuk, egy Psion vagy egy HP Omni-

VaMá

ICC-konferencia

Tárolók, hálózati termékek

A világ egyik legnagyobb független tanácsadó cégének, a Gartner Groupnak a tagvállalata, a kaliforniai székhelyű Dataquest negyedszázada végez piackutatást és tanácsadást világszerte műszaki és pénzügyi csoportok számára, tevékenysége lefedi a teljes informatikai piacot. Konferenciái fórumot biztosítanak az ipari döntéshozók egy-egy kiemelt csoportjának, bemutatják a legújabb termékeket és fejlesztéseket. Nemrégiben Budapesten invitaltak évről évre nyár elején tartott rendezvényükre olyan szakembereket, akik számítógépes tárolók vagy hálózati termékek vásárlásában, tervezésében vagy specifikálásában érdekeltek, hogy ismert és kevésbé ismert cégek termékeiről, eredményeiről tájékozódjanak.

A szakmai nap előadásait két szekcióra osztották, az egyik előadásorozat a tárolást és a hozzá kapcsolódó technológiákat járta körül. Itt hallhattunk például adatvédelemről (IBM), valamint arról, hogy hogyan lehet Windows NT alatt optimalizálni az I/O-ot, erre mérési és összehasonlító módszereket is mutatott az Adaptec Storage Division előadója. Az Exabyte Europe szakembere a 8 mm-es szalag technológiájának legújabb eredményeit ismertette.

Nagy érdeklődés kísérte a második legnagyobb japán cég, a Hitachi termékmenedzserének elemzését a CD-ROM- és DVD-techno-

lógiai fejlődéséről, várható trendjeiről. Több mint tízéves CD-ROM-gyártási tapasztalat alapján kiderült, hogy a CD-ROM-ot alapvetően nem nagy sebességre tervezték. Ennek ellenére a hagyományos módszereknél az új meghajtóknál a belső sávokban nagyon gyorsan forog a lemez, ezért nagyon ki kell egyensúlyozni, ami a további fejlődés fizikai korlátja. A Hitachi új technológiájánál a belső sávban rögzítették a sebességet, majd kifelé haladva fokozatosan érik el a 16-szoros értéket, így sokkal kisebb lesz az elérési idő. Másik fejlesztési irány a CD-ROM kiváltására a DVD, amelynek akár 17 gigabájt területen tárolhatók a stúdióminőségű videofelvételek, ezekben a fejlesztésekben szintén élen jár a cég. Átfogó képet kaptak a számítógépes tárolókról a Seagate Technology előadásának hallgatói. Délutánra maradt a Fujitsu, az Adaptec Networking Division, a Cheyenne és az IMATION előadása a magnetooptikai tárolásról, sávszélességi kimenetekről gyors hálózati szerverekhez, az évtized végére várható adattárolási stratégiákról, illetve a cserélhető tárolókkal kapcsolatos technológiákról.

Öt cég szakemberei szolgáltattak meg a hálózati témakörben. Az ATM (aszinkron transzfer mód) nagy sebességű kapcsolós technológia megalapítója és piacvezetője, a

FORE Systems előadása a nagyon nagy sebességű hálózatokról szólt. A téma aktuális, hiszen egyre nagyobb a hálózatok leterheltsége, és állandóan nő az igény a bővítésre szabványos, költségkímélő technológiával. Az AMD (Advanced Micro Devices) megoldása a vezeték nélküli hálózatok világába vezetett, a cég megoldást nyújtott arra a korlátozásra, hogy a vezetékes hálózat az embert az íróasztalához köti. Az SMC (Standard Microsystem Co.) előadója a LAN-kapcsolók és Fast Ethernet integrációját ismertette, délután pedig a Tiger Switch-eszközök legújabb generációját mutatták be. A 3Com kiemelt témája a hálózatra alapuló szállítási politika volt, Internet/Intranet megoldás a cég által kínált eszközökkel. Ugyancsak az intranetek kérdését elemezte más szemszögből a Novell képviselője is.

Az előadások melletti kiállításon az előző évekhez hasonlóan termékbemutatókat tekinthettek meg, szakmai konzultációkon vehettek részt az érdeklődők. Itt a konferencián szereplő cégek mellett DLT- és DAT-szalag-könyvtárakat állított ki az ADIC Europe, cserélhető tárolóival jelent meg az Iomega, adatkazettáival és szalagos tárolóival a Tandberg Data, valamint merevlemez-meghajtókkal a Western Digital.

Szekeres Zsuzsa

Tulip: irány a Soho!

Arról még nincs szó, hogy a holland Tulip Computers, az európai PC-gyártás egyik élvonalosa Londonba tenné át székhelyét. A Soho a számítógéppiacon egy rövidítés, a kis iródei-otthoni, egy-két gépes számítógépparkot jelölik vele. A Tulip Computers, pontosabban a részvényesei most ebbe az irányba nyitnak. Megvásárolják az Escmottól a hollandiai nieuw-vennepbeli Commodore-gyárat, a hozzá tartozó 35 üzlettel együtt. A cégvezetés várakozásai szerint a két vállalat 1998. január elsejével végrehajtandó egyesítése révén százharminc munkahely szűnik meg, és a jövő évi eredmény elérheti az egymilliárd holland – több mint kilencvenmilliárd magyar – forintot.

Megjelent a Tulip Computers

legújabb noteszgépe, a Motion Line db. A Dataquest előrejelzése szerint Európában 2001 körül már 45 millióan használnak majd hordozható számítógépet. A Tulip azzal készül a növekvő vásárlói igények kielégítésére, hogy a lehető legrugalmasabban összerakható, moduláris modelleket fejleszt. A használhatóságot javítja az USB univerzális perifériacsatlakozó használata a gépeken. A noteszgép alapváltozata 166 megahertz Pentium MMX processzoros. A korábbi változatokkal ellentétben, ebben már nem kell cserélni a CD-játszót és a hajlékonylemez-olvasót, a kettő elfért benne egymás alatt. Azért aki akarja, időlegesen megszabadulhat tőlük, és belerakhat a helyükre valami mást, akkumulátort vagy merevlemez-t.

Negyedik generációs S/390

Június közepén mutatták be Budapesten az IBM S/390 nagyszámítógépének legújabb változatait. Az úgynevezett CMOS processzorokkal a gépek teljesítménye túlszárnyalja a korábbi bipoláris lapkákét, s ezzel az IBM teljesítette, amit 1993-ban vállalt. Az S/390 G4 adattárnak tizennégy, negyedik generációs S/390 CMOS technológián alapuló modellje van. Az éleledő versenyt jelzi, hogy mindössze kilenc hónap telt el a korábbi, S/390 G3 sorozat piaca dobásától, melyeknél az újabb modellek 20–33 százalékkal nagyobb teljesítményűek. Az S/390 G4-eket a titkosító társprocesszor teszi alkalmassá az igen nagy biztonságot követelő adatrendszerek kiszolgálására például az elektronikus kereskedelemben. Az IBM

továbbfejlesztette az IBM S/390 Parallel Sysplex-et, az iparág legfejlettebb fűrtképző technikáját, amely akár 32 darab S/390 egyetlen rendszerré való összekapcsolását is lehetővé teszi. Az első negyedév végén már közel 1500 rendszernél telepítették a sParallel Sysplexet, s ezeknek több mint a fele már éles üzemben működik.

Az operációs rendszer, az OS/390 második kiadásának vásárlói többek között számíthatnak a Lotus Go Webserverre, amely lehetővé teszi számukra a biztonságos intranet és Internet-használatot, valamint a Workload Managerre, amely támogatja a kötegelte feldolgozás teljesen automatikus ütemezését és egyetlen elosztását a Parallel Sysplex-fűrt gépén.

Telefon, számítógép-hálózat...
a megoldás?

INTERCON
1124 Bp., Németvölgyi út 73/B
Tel.: 214-5631 • Fax: 214-5633

UTP, FTP, SFTP CAT.5
kábelek

PAN-NET CAT.5
struktúrált hálózati alkatrészek

TEL-MODUL
telefoncsatlakozók, szerszámok, elosztódobozok és vezetékek

„A hálózat minősége: INTERCON”

ISO 9001
TANUSÍTOTT ÜZEM

Rendszerintegrátorok, viszonteladók figyelem!

ÓRIÁSI ÁRZUHANÁS a CROWN-TECH-nél

Hálózati termékeink új állástája most még több profitot hoz Önnek.

Kérje árlistánkat telefonon, vagy www.crown-tech.hu

1118 Budapest, Pannóniaút 35.
Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997.
Fax: 319 3326, Szugart Center: 319 3327

CROWN-TECH

AMD-siker

Sokszor még a PC-tulajdonosok sem tudják, hogy számítógépükben nem Intel, hanem valamely más gyártó – az IBM, a Cyrix, az AMD – által tervezett és készített x86 mintájú processzor van. Ezek a lapkák, amelyek teljesítménye nem, vagy alig marad le a piacvezető mérnökei által fejlesztettektől, általában olcsóbbak, mint az Intel-változatok.

Míg korábban többnyire utánvervezés folyt, az Intelé után néhány hónappal jelent

meg a hasonló mikroprocesszor, manapság párhuzamos a fejlesztés, egymásra ugyan figyelve, de egymástól függetlenül igyekeznek a lapkagyártók a vásárló kedvében járni. A riválisok közül az AMD komoly sikert ért el nemrég, amikor szerződést kötött a Digitallal. AMD-K6 MMX mikroprocesszorának 166 és 233 megahertzes változata kerül a Venturis FX-25 rendszerekbe, Amerikában 1250 dolláros induló áron.

Integrált ügyvitel a húsiparban

Vannak általános számítógépes ügyviteli rendszerek, de vannak olyanok is, amelyeket egy-egy szakmán belül dolgoznak ki egy cégnél, és olyan jól sikerül, hogy a konkurencia is megvásárolja. Ezek közé tartozik a húsipari ügyvitelhez, elsősorban az értékesítéshez írt, majd teljessé tett német CSB-System, amelyet Európában az élelmiszeriparban 850 vállalatnál használnak.

A Novell-hálózatot működő, Btrieve adatbázis-kezelőt használó rendszer moduljaival az ügyvitel teljesen beépíthető. A hat magyarországi projekt segítségével komoly megtakarítást sikerült elérni húsipari kombinátokban a CSB-System értékesítési moduljának telepítésével.

A korábbi megrendelési szisztémában a vágóhidakon sokszor csak hónapokkal később derült ki, hogy egy-egy vásárló elfelejtette átutalni az elvált áru ellenértékét. Többször is fordulha-

tott egy-egy feledékeny ügyfél, míg kiderült, hogy biztonságosabb nem adni ki neki az árut. Amióta az integrált rendszerrel történik az értékesítés, megszűntek a kintlévőségek, mert aki nem fizet, az már másodjára sem kap árut. Másodlagos előnyként jelentkezik a kereskedők igényeinek rugalmasabb kielégítése. A legkisebb kiadható mennyiség általában öt kilogramm, a CSB Systemmel három kilogrammos tételek is könnyen kezelhetők.

Magyarországot fontos piacnak tekinti a CSB System, ezért CSB-System Hungary néven leányvállalatot alakítottak. Németországhoz, Ausztriához és más európai országokhoz hasonlóan arra törekszik, hogy elterjessék ezt az integrált informatikai rendszert az élelmiszeriparban, a húsfeldolgozók mellett a tejiparban és a konzervgyárakban is.

I dőről időre felbukkannak számítógépipítő-készlet-hirdetések az amerikai számítógépes szaklapokban. Aki tudja forgatni a csavarhúzó, és nem fél attól, hogy valamit rosszul csinál, akár félezer dollárt is megtakaríthat azzal, hogy nem összeszerelve, hanem

Csináld magad!

szághban és máshol is. Azért csak majdnem, és nem teljesen, mert nem a gazdája rakja össze a gépet,



A 0,25 mikron pontosságú technológia különleges tisztasági körülményeket követel meg: a laboratóriumokban olyan védőöltözetben kell dolgozni, amelyből még a lélegzet sem jut ki

csak összeválogatva vásárolja meg PC-je elemeit. Az Intel statisztikái szerint Magyarországon az eladott PC-k több, mint 50 százaléka majdnem így készül, de hasonló a helyzet Németországban, Csehországban

hanem a sarki kis számítógépipítő tulajdonosa. Ha garanciát is ad rá, és nem különleges feladatra, hanem csak egy-két gépes irodába, otthonra szánják a gépet, akkor használati értékét tekintve semmi-

vel sem lesz rosszabb az ilyen módon összeszerelt masina, mint a neves gyári darab – viszont annál jóval olcsóbb...

Az Intel évek óta szállít processzort – úgynevezett dobozos terméket – ezeknek a szerelőműhelyeknek, s azt azok akár egyenként is vásárolhatják a nagykereskedőtől. Annyira fontos ez a piac az Intelnek, hogy külön sajtóbejelentést szenteltek június végén ennek a témának. Állításuk szerint Magyarországon majd kétszáz kis cég tartozik az ügyfelek közé – mások inkább az olcsóbb IBM-, Cyrix-, AMD-processzort veszik és adják tovább –, és azt szeretnék, ha még több Intel termék fogyna így. Ezért a kínálat bővítését határozták el, és ezután a processzor mellé matricát is ad-

nak: „Intel inside”. Vagyis teljes mellszéliséggel kiállnak ezek mellett a gépek és forgalmazók mellett, sőt még tanfolyamokat is hajlandók tartani nekik.

Árul az Intel alaplapot is – ilyenek vannak például a magyar Albalcomp egyes gépeiben, vagy a VAR Kft. viszonylag olcsó kétprocesszoros Pentiumos adattáiraiban –, de eddig ezt nem nagyon vállalta a nyilvánosság előtt. Ezt vállalja, és a dobozos processzorhoz szívesen ad dobozos alaplapot.

Nem várható, hogy nő az ilyen kisipari módon összerakott műhelygépek aránya a magyarországi PC-forgalomban, mert nagy hálózatokban – például a középiskolai Internet-programban – nem versenyképesek. Az azonban igen, hogy nem csökken ez az arány amikor hirtelen felugrik a házi számítógép iránti kereslet, amire egyébként az Intel nagyon számít.

VAMÁ

A múlt héten jelentette be az Intel új, 0,25 mikron (azaz négyezred milliméter) vonalszélességű processzorgyártási technológiáját. Csupán ennek segítségével mintegy másfélszeres sebességnövekedés érhető el, tehát lényegesen magasabb lesz a lapkák órajele. Az új eljárás révén alacsonyabb feszültségen, 1,8 voltos üzemi a processzor, ami nagymértékben csökkenti a számítógép áramfelvételét is. A kisebb méret csökkenti annak esélyét, hogy anyaghibba kerüljön a lapkára, így a kisebb hibaszázalék olcsóbbá teszi a gyártást. Szintén csökkenti az árat, hogy az ötrétegű lapka nagyobb integrációt tesz lehetővé.

Világhálós programozóeszközök

Az IBM bejelentette a VisualAge fejlesztőeszköz-készlet új, továbbfejlesztett tagjait. Ezekkel olyan interaktív világhálós programot is lehet már írni, amellyel nemcsak lekérdezni, hanem módosítani is lehet világhálós tállózból adatrendszereket. A programkészítő rendszer nyelvi együttműködési, modellezési és felügyeleti szolgáltatásokkal bővült, és már bejelentette az IBM a JavaBabszemek beépítésének lehetőségét is mint a következő lépést. A megújult programozási környezetek között ott vannak a különféle VisualAge for Smalltalk-változatok, a

VisualAge Generator V2.2, a VisualAge for COBOL V2, a VisualAge Tivoli Toolkits és a VisualAge DataAtlas Multiplatform V2.

A komponensekből építkezés a globális hálózatban szükségessé teszi olyan szervező programok, úgynevezett brókerek munkáját, amelyek segítik a programozót a megfelelő modul megkeresésében és programba illesztésében. Ezt a komponensekből felépülő alkalmazások hálózati fejlesztéséhez, szétosztásához, felügyeletéhez és adminisztrációjához szükséges infrastruktúrát nyújtja a most beje-

lentett Component Broker Connector és a Component Broker Toolkit. A már létező információerőforrásokból új, osztott alkalmazások fejlesztők ki ebben az egybefogott fejlesztő- és futatókörnyezetben, amely egyben a CORBA, COS és IIOP szabvány első teljes implementációja. A CBToolkit az IBM VisualAge alkalmazásfejlesztői technológiáját terjeszti ki, kezdetben C++, Java és ActiveX klienskomponenseket támogatva, de várható a Smalltalk és a RAD (VisualAge Generator) támogatása is.

Számítógép-hálózatok még hatékonyabban

NDS a Novelltől

Az NDS a világ legerjedtebb címtár-szolgáltatása. Világszerte több, mint húszmillióan használják. A NetWare alapú rendszerek mellett az év végére a UNIX-verziók 85 százalékán és Windows NT-n is elérhető lesz. De mi is az NDS tulajdonképpen?

Nem más, mint egy olyan hálózati keretrendszer, amely minden információt tartalmaz, és automatikusan frissíti a hálózat összes azonosítható komponenséről, a vállalat igazgatójától kezdve az értékesítési csoporton és a nyomtatón át az egyszerű hálózati csatló-kártyáig.

Vajon miért ennyire népszerű?

- Biztonságossá teszi a számítógéphálózatok használatát
- Csökkenti a rendszer üzemeltetési költségeit
- Automatikus szoftverfrissítést tesz lehetővé
- Hatékonyan támogatja a szoftverfejlesztést
- Heterogén hálózaton központi felügyeletet biztosítja

Az Osztott Címtár, röviden NDS a Novell NetWare, a Novell hálózati operációs rendszere negyedik kiadásának volt forradalmi újítása. Bevezetése óta hatalmas ütemben terjed, ma már nemcsak a Novell közismert és közkedvelt hálózati operációs rendszereiben, hanem a legtöbb UNIX operációs rendszerrel dolgozó hálózatban is használható. A felhasználó szempontjából a legnagyobb előnye, hogy **egyetlen**, központi azonosító és jelszó megadásával mindenhol beenged, minden adatbázist hozzáférhetővé tesz a hálózatban, amely fizikailag ott elérhető, és amelyhez a felhasználónak engedély van. Nem kell átjelenkezni, nem kell újabb jelszavakat begépelgetni, a kezelő szinte észre sem veszi, hogy már másik gépen, másik szerveren lévő adatokkal dolgozik.

Számítástechnikai szempontból az Osztott Címtár egy adatbázis, amelyben hierarchikus elrendezésben található a bejegyzések a hálózat objektumairól, a felhasználókról, a végpontokról, munkahelyi számítógépekről, a

perifériákról, a csoportokról, partíciókról, nyomtatási sorokról és számos egyéb, az alkalmazások által használt információról. Ahol az NDS telepítve van, ott nincs szükség arra, hogy a programok bonyolult algoritmusokkal, külön jelszavakkal ellenőrizzék a hozzájuk forduló felhasználó jogosultságát. Elegendő, ha az Osztott Címtárhoz fordulnak információért. Hasonlóképpen arra sincs szükség, hogy minden egyes adatbázis kezelője külön jogosultsági listákat kezeljen, elegendő, ha a hálózati adminisztrátort megkéri, jegyezze be az Osztott Címtárba változásokat. Különösen előnyös ez a megoldás a belső vállalati információ rendszerben, mert egyrészt a felhasználót nem terheli fölösleges adatokkal – nem kóborolnak sajtócédulák a számítógépek körül bejelentkezési azonosítókkal, jelszavakkal –, másrészt egy központi adatbázisban áttekinthetően mutatja meg, ki mihez férhet hozzá s mihez nem. Erre a nyilvánlatásra ráépíthető a folyamatos követés is, rögzíthető, kiről mikor melyik program kért az Osztott Címtárból adatot, ki mikor mivel dolgozott.

Már készülnek azok az eszközök – elkészült hozzájuk a közös alkalmazásfejlesztési csatló –, amelyekkel a felhasználónak semmit sem kell begépelnie, elegendő, ha mikrofonba beolvassa a képernyőn előtte megjelenő szöveget. Az Osztott Címtárban rögzített hangminta alapján megállapítható lesz, a beszélő valóban az-e, akinek állítja magát.

Az Internetből kialakuló egyetemes világhálózat és a rajta elképzelt számítási szolgáltatás is megköveteli az egységes címtárt, azt, hogy a világháló-állomásra bejelentkező felhasználó könnyen, gyorsan azonosítható, jogosultsága megállapítható legyen. Az Interneten éppen ezért születtek meg azok a szabályok, amelyek biztosítják, hogy a különböző gyártóktól származó, különböző platformokon futó programok ilyen jellegű információt is kezelni, egymással kicserélni tudjanak. Napjainkban a legelfogadottabb ilyen szabvány az LDAP, Lightweight Directory Access Protocol, vagyis a könnyített címtárelérési

protokoll. Az NDS-hez már elkészültek azok a programok, amelyek az ezen szabvány szerint érkező kérdéseket, megkereséseket megválaszolják.

Mitől univerzális? Univerzális attól lesz egy címtár-szolgáltatás, hogy minden elfogadott standardot használó programmal képes szót érteni, de attól is, hogy minden lefogadott, elterjedt operációs rendszer fölé telepíthető, azzal integráltan képes működni. A Novell Osztott Címtár a legjobb úton van tehát az univerzalizás felé. Már ma is számos Unixhoz jár az alapváltozata, és – a Novell és a legnagyobb operációs rendszerfejlesztők, -szállítók közötti partnerkapcsolatnak köszönhetően – a Novell IntranetWare-beli alap-NDS újabb fejlesztései, lehetőségei sorra megjelennek ezekben a unixos

kapcsolatok, amelyek révén az alkalmazásokban építenek a programozók ezekre a szolgáltatásokra. Felhasználói igények felméréseiből kiderül, hogy mik az univerzális címtártól megkövetelt alapszolgáltatások. Ezek között ott van a platform- és protokoll-függetlenség, az Internet-szabványok támogatása, az egyszerűsített felügyelet és adminisztráció, a vállalatok közötti együttműködés lehetősége, a kevés előzetes tapasztalat feltételezése a felhasználónál, valamint az elektronikus piac erőteljes támogatása, adatbiztonsági, adatvédelmi szolgáltatásokkal is.

A legnagyobb telefontársaságok közül három, az amerikai AT&T, a német Deutsche Telekom és a japán NTT már tavaly bevezette osztott címtár nélkül megvalósíthatatlan nyilvános adatkapcsolati szolgáltatását. A címtár

Mind a mai napig az NDS az egyetlen teljesen osztott architektúrájú címtár, amely méretezhető a kicsitől a globális intranetig, s amely a hálózat újraindítása nélkül átszervezhető, testreszabható.

Osztott Címtárakban is. Egyetlen operációs rendszer van, amelyhez nem a gyártója szállítja az integrált NDS-t, ez a Windows NT. Az NDS on NT bétaváltozata már ma is elérhető a Novell világháló adatbázisában, de rövidesen a Novell termékeként is hozzáférhető lesz. Aki azonban már az NDS-kényelmes eszközeivel akarná kezelni az NT domaint, annak nem kell más tennie, mint egy IntranetWare-szerverhez integrálnia az NT szerverét. A Novell Osztott Címtár befogadja, és hozzáférhetővé teszi az NT címtáradatait. A Windows NT Domain kezelése azt jelenti, hogy az Osztott Címtárból lehet közvetlenül állítani a felhasználói és csoportazonosítókat, ami munkamegtakarítással jár.

Elkötelezett fejlesztőjeként az Osztott Címtárnak, mint a globális eszes hálózat alapjának, a Novell egyre újabb és újabb elemeket, szolgáltatásokat fejleszt, és egyre bővíti azo-

megvalósításához a Novell NDS-t választották, a kapcsolattartáshoz pedig a NetWare Kapcsolati Szolgáltatást (NCS). Előfizetőik gazdaságosan, privát hálózat kiépítése nélkül, mégis biztonságosan tudják használni intranetes programjaikat, és tudnak egymással, üzleti-lelkei információit cserélni.

Napjaink sokat emlegetett kérdése a számítógép-hálózat költségeinek csökkentése. Annak illusztrálására, hogy a Novell Osztott Címtárnak a központi hálózati adminisztráción túlmenően is mekkora jelentősége lehet a költségek csökkentésében, a legjobb példa a Novell alkalmazásindító, az Application Launcher, amellyel a hálózat adminisztrátora az NDS-beli információkra építve automatizálhatja a programinstallációkat és -frissítéseket, ellenőrizheti, hogy melyik felhasználó milyen alkalmazásokat használ. Felhasználónként, felhasználói csoportonként és

szervezetenként be is állíthatja vele az indítható alkalmazásokat, amelyek azután a hálózati elhelyezéskülfől függetlenül jelennek meg a felhasználó számítógépének NetWare alkalmazásindító ablakában.

A katalógusszolgáltatások meggyorsítják a keresést, tállózást, növelik a mindenesek teljesítményét, egyszerűsítik az NDS-sel együttműködő alkalmazások fejlesztését. A Novell piacvezető hálózati szoftver-termékei, a NetWare-en, a GroupWise-on, az InnerWeb Publisheren, a ManageWise-on és a NetWare Web Serveren kívül már közel kétszáz alkalmazás használja ki az Osztott Címtár lehetőségeit, köztük a Cheyenne Software, a Motorola és az Oracle Corporation termékei.

Ahol már van valamilyen számítógépes hálózat, ott érdemes azt – az operációs rendszer szállítójával, illetve NT esetében Novell-szakértővel konzultálva – kiegészíteni a megfelelő Novell Osztott Címtár változattal. Ahol viszont még csak szó van egy számítógépes informatikai hálózat felállításáról, Intel-platform, ott éppen az Internet és az intranet hatalmas előnyeinek teljes kihasználása érdekében érdemes a Novell IntranetWare-t hálózati operációs rendszernek választani. Ha létezik egy NDS címtár-szolgáltatás, azt az IntranetWare biztosan tudja. Az IntranetWare-höz mindig teljes, naprakész, a Novell Osztott Címtárra épülő kiegészítések köre, melyek közül a legújabbak egyike a BorderManager, amely a ma lehetséges legjobb elválasztást adja a belső, intranetnek a külső, Internetnél anélkül, hogy a felhasználónak kellene mondani a globális hálózati kapcsolat előnyeiről.

Novell®

Novell Magyarország
1088 Bp., Rákóczi út 1-3.
Telefon: 266-7770
Fax: 266-6330
www.novell.hu

A sok együttműködő processzoros számítógépeknek több változatát dolgozták ki a gyártók. A legegyszerűbb, az SMP, vagyis szimmetrikus multiprocesszoros megoldás a PC-s adattáraknak ma a legelterjedtebb változata. Minden, magára valamit is adó hardvergyár tart ilyen a kínálatában – ha nem saját alaplap, hát egy Intel-gyártmányúval.

A szuperszámítógépeknél már masszív multiprocesszoros megoldást találunk, ezek a gépek jóval nagyobb teljesítményűek és persze drágábbak is, mint a PC-s architektúrát követő modellek. A különbség az SMP-hez képest a processzorok ellátottságában áll. A masszív párhuzamos gépekben minden processzorhoz külön központi tár, ki és bemeneti egységek, esetenként saját háttértár is csatlakozik. Az SMP-ben viszont ezek az erőforrások egységet képeznek, és egy külön program osztja meg a kapacitásukat a processzorok között.

Fontos a méretezhetőség

A sokprocesszoros számítógépeknek van egy köztesnek mondható változata is, ez a fűrtösítés (angolul cluster). Úgy kapcsolnak össze valójában önálló számítógépeket, hogy azok bár külön dolgoznak, a munkájuk mégis felügelhető egy központi ütemező által. A kaliforniai Tandem Computers készített először ilyen számítógéprendszerket, és azokon a piacokon, ahol nagyon fontos a megállás, kihagyás nélküli gyors működés – például napjainkban a bankkártyakezelő ATM-hálózatokban az autorizáció, a bankkártya-elfogadás – a legtöbb helyen Tandem Computers-gépet használnak.

Látszik tehát, hogy a méretezhetőség miatt a vásárlók egyre inkább igénylik az olyan számítógépeket, amelyek folyamatosan bővíthetők részint úgy, hogy egy központi egységbe újabb processzorokat tesznek – Intel-alapon ma az általános a kettő, de létezik nyolc processzort befogadó alaplap is – részint úgy, hogy

ezekből a központi egységekből fűrtöket alakítanak ki. Adattárban, központi számítógépekben az az operációs rendszer, amely nem tudja ezt a megoldást kezelni, hosszú távon nem versenyképes. Ezért szervezte meg a Microsoft az NT Server operációs rendszer fűrtöt kezelni képes változatának kifejlesztését. No meg azért is, mert az NT linearitásával bajok vannak. Ahogy nő a processzorok száma a PC-ben, a teljesítmény nem arányosan nő, hanem egyre gyengébben. Minél több a processzor, annál többet pepcesel az NT a szervezéssel, annál kevesebb processzoridő marad maguknak az alkalmazási programoknak. Vannak egyedi kezdeményezések a fűrtösítést támogató NT-kiegészítések írására – egyes hardverszállítók kínálják saját megoldásukat – a hivatalos Microsoft változat azonban a Tandem Computersszel és más fűrtszakértőnek számító cégekkel közös fejlesztésű Wolfpack. Első változata az adatmegosztást szolgálja, tehát azt, hogy két önálló PC, külön NT operációs rendszerrel, közösen tudjon használni háttértárakat. A teljes értékű Wolfpack-változatot 1998-ra ígéri a Microsoft.

Kapcsolat a külvilággal

Addig is, amíg a teljesen szoftveres Wolfpack-fűrtösítő elkészül, a Tandem Computers a tavalyi évvel szembe mutatott és nagy megbízhatóságú, nagy teljesítményű adattáraiban, a Himalayákban széles körben használt hardveres megoldásait, a ServerNetet kihasználva dolgozott ki sokprocesszoros PC-eket – legfeljebb 64-et – fűrtbe kötni képes rendszert.

Kicsit mélyebben végiggondolva a dolgot, látszik, hogy a fűrt és a számítógéphálózat – amelyről manapság jóval több szó esik – technikai szempontból

NT-fűrt a Tandemtől

Napjaink egyik alapvető kérdése a számítástechnikában a méretezhetőség és a megbízhatóság. A számítástechnika – még ha rohamosan javul is az ár/teljesítmény arány – nem olcsó, és senki sem dobja ki szívesen még használható berendezéseit csak azért, mert az információrendszerre kinőtte azokat. Tehát a fejlődő-növekvő vállalatok a bővítést, a bővíthető rendszert szívesebben választják, mint a rögzített teljesítményűt, amelyet legfeljebb kicserélni lehet egy-két év múlva egy újabb, nagyobb, de szintén nem bővíthető konfigurációra. Minél rugalmasabban alakítható egy számítógép, minél könnyebben bővíthető, minél jobban megosztható a kapacitása a feladatok között, annál jobb piaca lesz a következő években. A bővíthetőség pedig itt nemcsak a háttértárak, a központi tár, a perifériáknak, méretüknek a növelését, hanem a processzorok szaporítását is jelenti. Ha több processzor dolgozik együtt egy gépben, akkor a munkamegosztás közöttük azt is eredményezi – lehetővé teheti –, hogy ha az egyik kiesik, azért a gép nem áll le, a feladatokat elvégzi, csak kicsit lassabban. Vagyis nagy megbízhatóságú a rendszer.

nagyon hasonló. Hiszen önállóan működő számítógépek közötti kapcsolatról van szó, s a kapcsolat hordozója mindig a számítógépek közötti adatsere, adatforgalom. Ezért is kezdték el használni a System Area Networks (SAN), vagyis rendszertérületi – rövidenben rendszerbeni – hálózat kifejezést az NT-fűrtöt létrehozó, kiszolgáló hardverre. Úgy kell ennek dolgoznia, hogy a processzoroknak se kelljen várniuk, bővítéskor minden tekintetben arányosan nőjön a teljesítmény, az egyes részek megbízhatóságuk ne fagyjon le az egész rendszer.

A hálózati adatsere megoldások – Ethernet, FDDI, ATM – mellett vannak kifejezetten ezt a fűrtön belüli adatáramlást szolgáló rendszerek is, például a Digitálnál a Memory Channel vagy az IBM-nél a Serial Storage Architecture (SAA), aztán a 200 megabit/másodperc sebességre képes Fibre Channel, valamint a 400 megabit/másodpercet is tudó Firewire vagy P1394.2. A Tandem Computersé pedig a ServerNet. Minden ServerNet-kapcsolóegységnek hat kapcsolata lehet a külvilággal, ezen érkeznek és indulnak tovább az adatsomogók. A kapcsolat lehet egy másik ServerNet-egység, egy CPU, a tár, egy háttértár, bármilyen egység, amellyel a számítógépekben üzenetet lehet váltani. Egy ilyen ServerNet-lapokból összeállított egységgel oldotta meg tehát a Tandem Computers a Windows NT-s PC-k fűrtösítését.

Hatvanegy Intel Pentium Pro processzoros kísérleti rendszert építettek Cupertino-ban, a Tandem Computers székhelyén, amelyet május közepén mutattak be az újságíróknak. A gépen egy kétféle relációs adatbázis van, harmincmillió soros táblákkal, ezen tesztelik a hardvert és a használatára kifejlesztett NonStop párhuzamos működésű programcsomagot. A hatvanegy processzoros fűrt 16, egyenként négyprocesszoros Tandem S1000 PC-szerverből van összerakva,

tehát a csúcstechnológiánál nagyságrenddel olcsóbb megoldás is megteszi.

Mintha mi sem történt volna

NonStop, vagyis Nincs megállás néven kerülnek forgalomba azok a programok, amelyekkel a vásárló ki tudja használni az NT-s fűrt előnyeit. Nem elég ugyanis összerakni a processzorokat, kialakítani a közös operációs rendszert, esetünkben egy módosított NT-t, szükség van azokra a programokra, amelyek időben kapcsolnak, ha valami baj van, és leállás nélkül, gyorsan átrendezve a sorokat folytatják a feladatok elvégzését, mintha mi sem történt volna. A Tandem Computers a NonStop programoknak mind



és a Microsoft – olyan helyekre kínálja ezt a rendszert, ahol nagy megbízhatóságú, folytonos működésű rendszert építenek, és annak várható adatmennyisége, a percenként feldolgozásra váró tranzakciók várható száma még nem igényel csúcserendezést, például Tandem Himalayát, ahol

NT-s, mind pedig saját többprocesszoros nagyszámítógépeire, a Himalayára való változatát elkészítette.

Üzleti alkalmazásokról van szó, amelyek egy adatbázisból, a felhasználó által kezelt kliensprogramból és a kettő közötti adatsereit intéző-felügyelő

programból állnak. A Tandem Computers NonStop csomagja ezért három részből áll, a NonStop SQL/MX-ből, a NonStop Tuxedóból és a NonStop Services-ből.

Párhuzamos keresésre, a sokprocesszoros architektúra előnyeinek kihasználására képes a NonStop SQL/MX, amely nem más, mint egy relációs adatbázis-kezelő. A különféle feladatokat – adatkérés, adatváltoztatás, adat-törölés, új adatok felvétele, képes teljesen párhuzamosan végrehajtani, ami szükségeltlenül teszi a más adatbázis-kezelőknél megszokott osztott hozzáférés blokkolást arra az időre, amíg véget ér egy művelet az adatrekordon, mert ezt központilag, az adatelemző-kezelő intézi. A NonStop SQL/MX működését egy optimalizáló szervezi, igyekezve úgy beszozni a műveleteket, elosztani az erőforrásokat, hogy a rendszer működése minél olcsóbb legyen. Használhatóságát növeli, hogy használhatók hozzá az Informix/Ilustra DataBlade előírásokat követően megírt objektumorientált adatkezelők. Kiegészítve a DataBlade adatkezelővel, a programozó a programhoz, a feladathoz illeszkedő saját összetett adattípust definiálhat és használhat, illetve beépíthet különféle adatelemző eljárásokat is. A leg-egyszerűbb példa erre az akkumulált adatok előállítás. Egy, az adatbázisba beépített DataBlade gondoskodik arról, hogy valahányszor egy adat – például egy árucikk ára – megváltozik, a raktárkészlet értéke automatikusan kövesse a változást. Ha ez az adat-típusok szintjén történik, akkor egy-egy új eljárás beillesztésekor, az adatfeldolgozó program átírásakor már nem kell törödni a származtatott adatokkal.

A Tandem objektumrelációs felépítés egy másik előnye az adatok elemezhetőségének növekvő fontosságát és a hatalmas számítási kapacitások által nyújtott lehetőségeket mutatja. Ez az adatbázis információs tárházként való használatának támogatása. Az információs tárház egy vállalat vagy egy részlege működésének, teljesítményének áttekintését szolgáló adatokat tartalmazza, azokat, amelyekből a trendek, a szűk keresztmetszetekre vonatkozó kérdések megválaszolhatók.

A matematikai statisztikai számításokat hagyományosan úgynevezett vezetői információs rendszerek végzik, amelyek a napi működést szolgáló adatrendszer átfejtésével, egy külön adatbázisként létrehozott információs tárházból veszik az adatot. A Tandem NonStop SQL/MX-hez forduló vezetői információs rendszer ugyanúgy megkapja az aktuális adatokat, mintha egy külön adatbázisból dolgozna, de ezzel a megoldással a felhasználó helyet, időt és költséget takarít meg.

Vargha Márton

Lotus Domino kezdőknek

Domino Intranet Starter Pack néven hozza forgalomba az IBM Lotus a nagy teljesítményű együttműködést támogató, üzenetkezelő adattár, a Lotus Notes utódjának kisvállalatoknak szánt változatát. A csomagban a Domino Web világháló alkalmazástár, a világháló-böngészők és Notes-kliensek mellett egy tucat azonnal használható intranetprogramot talál a vásárló. Ezek között találjuk a dokumentumkönyvtárat, amelyben nemcsak szövegek, képek, egyéb anyagok, de programok is elhelyezhetők. A **Company Forms Bin** kezeli az űrlapokat, a **Customer Tracking** pedig a teljes ügyfélkör minden adatát képes befogadni. A **Contact Management** szolgál az ügyfélkapcsolatok, tállalkozók, levelezések és egyebek nyilván-tartására, az **Employee Directory** pedig a munkaügyi adatokéra. A **Project Management** a kisebb szervezeteknél előforduló

munkák teljes követésére, a végrehajtás naprakész követésére, felügyeletére szolgál. A **Home Page** pedig egy világháló lap-szerkesztő, amellyel könnyen összeállítható mind a cég internetes címlapja, mind a további, nyilvánosságának szánt lapok. Megjelent a Domino alkalmazáskészítő **Notes Designer for Domino 4.6**, legújabb kiadása, amellyel a Lotus állítása szerint gyorsan és hatékonyan lehet szép világhálós alkalmazásokat készíteni a Domino 4.6-hoz. A Notes Designer for Domino 4.6 tartalmazza a Lotus JavaBabszemkezelőjét, a **Lotus BeanMachine for Java 1.0-t**, Java-appletek írhatók és módosíthatók vele. A HTML-szerkesztő használata precízebbé teszi például a világhálós adatlapok tervezését, összeállítását.

Érdeklődjön a Lotus Magyarországnál, a budapest@crd.lotus.com e-mail-címen vagy a 186-9265-ös faxszámon!

TL TeleLogic
Számítástechnikai kft

1119 Budapest, Fehérvári út 83. III. em.
Telefon: 204-3030 • Fax: 204-3031
E-mail: ztanczos@telelog.datanet.hu

Internet-levelezés a gazdasági szervezet valamennyi dolgozója számára egyetlen telefonvonalon keresztül, ára telepítéssel, betanítással: 80 000 Ft+áfa*

LOTUS DOMINO SZERVER

csoporthoz + Internet/intranet szerver + E-mail küldés/fogadás + irodaautomatizálás + biztonságos hozzáférési szabályok

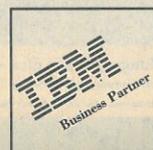
A Lotus Domino szerver nélkülözhetetlen:

... ha ötleteit, információit meg akarja osztani kollégáival vagy partnereivel, akik a szomszéd irodahelyiségben vagy akár több ezer kilométerre dolgoznak,
... ha szeretné tudni, hogy kollégái egy-egy ügy intézése során hol tartanak, hol van szükségük támogatásra.

Mindent úgy biztosítja a **Lotus Domino szerver**, hogy illetéktelenek ne juthassanak értékes információhoz, és ne tehessenek kárt a rendszerében.

Kérje bemutatónkat telefonon Jónás Kláránál a 113-as melléken.

*A Lotus-licence árat nem tartalmazza.



Világtükör

Billytű helyett mikrofon » Egyre közelebb jut az IBM ahhoz, hogy nyugdíjba küldje – egyébként a legjobbak közé tartozó, ha ugyan nem a legjobb – billytűzeit, legalábbis a PC-k mellől és angol nyelvetüretlen. Az OS/2 Warp 4-beli VoiceType Dictation and Navigation diktálást fogadó és beszéddel közölt parancsot értelmező szoftverjének külön kapható változatának jelent meg új kiadása, Simply Speaking Gold néven, Windows 95 a Windows NT 4.0 fölé. Az igazi szenzáció azonban a folyamatos beszédet is megértő ViaVoice program, amely a rosszból formált, hétköznapi beszédet teszi át géprírásra. Szeptemberi piacra kerülése előtt, augusztusban – ígéri az IBM – megjelenik a ViaVoice eszközkészlet, szavanként ejtett és folyamatos beszédalkalmazások programozásának segédleteként.

Egyesítik erejüket » A Gateway 2000 és az Advanced Logic Researc (ALR) bejelentette, hogy szerződést írtak alá, mely szerint a két vállalat egyesíti erejét. Az új kapcsolat a Gatewaynek azonnali hozzáférést enged az ALR szerver-technológiájához. Gene Lu, az ALR elnöke elmondta, hogy az együttműködés eredményeképpen a jövőben növelik az eladási hálózatukat, csökkentik az alkatrészarókat, és kihasználják a Gatewaynek az asztali és hordozható számítógép terén meglévő kapacitását. Mindkét cég a jövőben is a saját neve alatt működik, ezen a szerződés nem változtat.

NT-s tűzfalat vesz a Cisco » Megveszi a Cisco egy kaliforniai cég tűzfalfejlesztő részlegét, a Global Internet Software Groupot. A vásárlás célja a bejelentés szerint a Cisco termékpalettájának kiegészítése a PIX tűzfalrendszer által nem nyújtott szolgáltatásokkal. A Centri Security Manager Windows NT tűzfal első sorban a kis- és középállalatokat érdekelheti a Cisco jelentése szerint, annyira könnyű a beállítása és kezelése. A szolgáltatásai között ott van a név, az IP-címek és egyéb jellemzők ellenőrzése, mégpedig a hálózati adminisztrátor által megadott szabályok, eljárások végrehajtásával.

Biztosító Bull-adattár » Escala adattárgép kerül a svájci érdekeltségű Glória-Swiss Life életbiztosító informatikai rendszerének központjába. Az ötmillió francia frank értékű szerződés szerint egy Bull Escala D204-esre telepítik a libanoni BML szoftverháztól vásárolt LIRIS integrált életbiztosítási rendszert. A központi gépet a hálózatról 50 Pentium PC-ről érhetik majd el. A LIRIS ellátja az életbiztosítási tevékenység kezelésével, adminisztrálásával összefüggő összes feladatot, nyilvántartja az ügyfelek és érdeklődők adatait, elkészíthetők vele a szerződések. Alkalmas segédműveletek, például hozamszámítás elvégzésére is.

Megszületett az internetes telefon szabványa » Az International Multimedia Teleconferencing Consortium (IMTC), vagyis a nemzetközi multimédia és távkonferencia konzorcium május végén elfogadta a G.723.1 beszédkódolás, a H.323 szerinti internetes telefon szabványát. A kódoló berendezés digitalizálja a beszédet, s a szabvány mondja meg, hogyan cseréljenek adatot egymással a távkonferencia-rendszerek IP-protokoll szerint felépített adatsomagokkal. A szabványosítás eredményeképpen rövidesen megértik egymást a különböző beszédátvitelű programok, s ez elősegíti az internetes telefonálás gyors terjedését. Korábban az Intel és a Microsoft már megállapodott a legnagyobb távkonferencia-szoftvert készítő közlő a PictureTellel, a RADVisionnal és a VideoServerrel a G.723 támogatásában.

Szabadon exportálható a PGP titkosító szoftver » Exportengedélyt kapott a Magyarországon is ismert PGP titkosító szoftver jogainak tulajdonosa a 128 bites kulcsot használó változatra. A vásárlók – egyelőre – csak az engedélyhez mellékelt listán szereplő amerikai vállalkozások lehetnek, amelyek az Amerikán kívüli részlegeikkel tarthatnak ezután kapcsolatot PGP-vel rejtjelezett drótlevelet útján. Az exportengedély különlegessége, hogy kiadásának nem szabták feltételül az amerikai állami szerveknek nyújtott segítséget a PGP-vel kódolt üzenetek visszafeladásához.

Nokia-játék » Internetes vetélkedőt hirdetett a Nokia, melynek fődíjai között van egy Nokia 9000 Kommunikátor, 50ezer dollár értékű beszélgetési lehetőséggel. A „Kódfeltörő” és „Kulcskereső” versenybe a <http://www.nokia.com/thesaint> címen lehet bekapcsolódni.

Hacker-kedés PowerBookért » A német Global Acces Internet-szolgáltató és az Apple Computer versenyre hívja fel az illegális behatolásokra hajlamos világháló-felhasználókat. Akinek sikerül július 31-ig otthagynia kézigéjét a <http://hac-a-mac.global.de>, „Try Me” oldalán, az egy Apple PowerBook 3400c/240-est nyer, amely a CeBit 97 kiállításon az év hordozható számítógépének választottak. Az Apple Workgroup Server 9650 gépen Mac OS 7.6-tal és WebSTAR 2.0-ával felszerelt szerver sem tűzfal, sem egyéb extra biztonsági program nem védi.

A HP erősíti a NetServer vonalat » Új modell a HP NetServer LXr Pro, amely egy rugalmasan méretezhető, nagy teljesítményű, állványba szerelhető elemekből kialakított rendszer. A HP szerint a modell megfelel a mai vállalati követelményeknek. A HP – lemaradva a konkurencia mögött – bejelentette a maga két 200 megahertzes Pentium Pro-processzoros SMP-adattárát is, HP NetServer LH Pro néven. Az új szolgáltatások közül fontos a HP NT-fürtözési megoldása, amely a HP NetServer rendszereit a Microsoft Cluster Service-vel kapcsolja össze nagyobb egységé, kihasználva a HP OpenViewbeli ClusterView szolgáltatásait is. Egy grenoble-i konferencián a Hewlett-Packard felvázolta, milyen irányba kívánja továbbvinni a NetServer technológiát. A fő cél – nem véletlenül – a nagy megbízhatóságú, kis lépésenként is bővíthető modellek és rendszerek kialakítása. Már készül az ebbe az irányba mutató nyolc Intel-processzoros NetServer. Az adattárstratégia további elemei a HP vállalati megoldásait erősítő technológiák és megoldások. Közöttük van egy speciális, a háttértárolóknál alkalmazott ki- és bemeneti technológia és továbbfejlesztett összeköttetési lehetőség, amely szoros integrációt tesz lehetővé az ügyfelek meglévő rendszerei között. A HP, az Intel és mások által kifejlesztett technológia a nagygépeknél megszokott ki- és bemeneti rendszert ülteti át x86-alapú PC-architektúrába. A HP NetServer LX Pro modelljei I20-ra felkészített gépek, rövidesen bővíthetők lesznek I20 alrendszerrel. Az I20 a nagy sebesség mellett minimálisra csökkenti a meghajtók inkompatibilitásából eredő problémákat, ezért a rendszer karbantartási költsége várhatóan alacsonyabb lesz, mint a ma szokásosaké.

Malajzia nagy terve

Világviszonylatban is kiemelkedő az az informatikai beruházás, amelynek a megvalósításába – elsősorban vállalkozói tőkére alapozva – az idén kezdett a maláj kormány. A terveket június közepén maga a miniszterelnök mutatta be Magyarországon, európai partnerkereső útja során.

A főváros, Kuala Lumpur mellett két új, mintegy negyedmillió lakosú, egyenként 500 négyzetkilométeres területű városrész megépítését kezdték meg. A Putrajaya az informatikai társadalom kihívásainak megfelelő elektronizált, papírmentes ügyviteli kormányzati negyed lesz, a Cyberjaya pedig egy olyan ipar- és egyetemváros, amely megfelelő infrastruktúrával és a különféle beruházási kedvezményekkel a világ vezető infor-

matikai cégeit letelepedésre csábítja. A „puha és kemény” infrastruktúra – évi százmillió lakost fogadó reptér, egy részben már működő, három műholdra épülő, 2,5 gigabájt kapacitású átviteli rendszer – is igen tiszteletre méltó, de talán még fontosabb a megfelelő törvényi háttér. Nemcsak a beruházásvédelemre, de az elektronikus személyiségvédelemre, internetes aláíráshitelesítésre, távoktatásra és -gyógyításra is készül a jogszabály. Új, egységes kártyarendszert kívánnak bevezetni, mely egyszerre személyi igazolvány, útlevel és bankkártya.

A külföldi cégek minden beadványával egyetlen hivatal foglalkozik. A beadvány, ha harminc napon belül nem bírálják el, engedélyezettnek tekinthető. **Krist**

Internetes információautomata

Egyre több helyen cserélik le a szokásos képernyővédőket egy világhálós programra, a PointCastra vagy kezdik használni valamelyik rokonát, a FreeLoadert, InterMind Communicatort, Marimbát vagy After Dark Online-t. Ezek a programok egy új információterítési, -szolgáltatási technológiának, a rohamosan terjedő „push”-nak – magyarul lökés, törtetés, kezdeményezés, taszítás – megvalósítói. Apostolai, az Interneten információ gyűjtő, és megrendelőnek átlökő programok írói, üzemeltetői szerint sok terhet vesz le a felhasználó válláról. Maga a szó a marketing egyik szójárjának, a „push-pull”-nak egyik fele. Kétféleképpen lehet a vásárlót információval ellátni, az egyik, amit az óriásplakátok, a tévé- és egyéb reklámok képviselnek, a push: nyomják a sódert, a vásárló pedig kiválasztja az információözből, amit használni tud. Ezzel a módszerrel éppen ellentétesen működik a „pull” – húzás, slukk, vontatás. A vásárló az, aki kezdeményez, ő érdeklődik, kérdez, s a válaszból jut hozzá az őt éppen érdeklő információhoz.

A világhálóban éppen az a csodálatos, hogy a hiperszöveg-technológiával fel lehet benne ajánlani az olvasónak az asszociációkat, s azok közül ő választhatja ki, merre megy. Vagy ha tallóz, böngészik, megadhatja a címet, s bepillantva a fellelt világháló-állomás kínálatába, kivetheti ami érdekli, majd továbbléphet. Pull technikával jut hozzá, magához vonja, húzza az információt. Sőt ha vannak kedvenc állomásai vagy gyakran változó dokumentumok, amikre szükség van – például a hét üdvöskéi a fotótárakban –, akkor találhat magának olyan programot, amely rendszeresen felkeresi a kijelölt helyeket, és frissíti a gépen az onnan átvett adatállományokat, anyagokat. De még ekkor is a „pull”-ról van szó, hiszen a felhasználó saját programja teljesíti a felhasználó saját kéréseit.

A push az valami más. Olyan, mint a Magyar Rádióban, mondjuk, az Esti krónika: hallgatja az ember a híreket, s egyszerűen beleüvöltene a fülébe, hogy milyen autót vegyen most rögtön, ha jót akar magának... Nemcsak azt kap-

ja, ami érdekli, hanem azt is, amiért fizetnek. Nem neki, hanem példánkban Magyar Rádió – amúgy közszolgálati – műsorának. Az Interneten is így működik a push, elegendő bepillantani egy kicsit a magában forgó – képernyővédő üzemmódba kapcsolt – PointCast-ba. A CNN-hírek mellett ott vannak a reklámképek, -szövegek, sőt egyre inkább a Jáva- és egyéb technikai klipek is.

Számtalan „haszna” lehet a technika meghonosodásának az Interneten, a világhálón, elsősorban azon cégeknek, amelyek hirdetésből élnek, de azoknak is, amelyek számítógép-eladásból, Internet szolgáltatásból. Egy idő után ugyanis be tudják kapcsolni a Hálózatba azokat a százmilliókat, akiknek túl sokat kellene tanulniuk ahhoz, hogy rájöjjenek, mit tudnak a mindennapi életükben az Internet információ-özből hasznosítani, és azt meg is tudják keresni. Ők lesznek azok az internetes multimédia-számítógépre s a belőle áradó, könnyen emészthető, felületes információra. **VaMá**

Középiskolai Internet

Újabb és újabb hírek érkeznek a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által koordinált nagyszabású közpiskolai Internet-programhoz kapcsolódóan. (*Telecomputer, június 16.*)

Befejeződött az iskolák és a fenntartók számítógépigényének felmérése. A megyei Tákiások által beküldött anyagokat a Zala megyei Tákiásban összeítik. Az előzetes adatok szerint a hamarosan meghirdetendő közbeszerzési eljárás után több mint tízezer PC elhelyezésére kerülhet majd sor. Ami a középiskolák jelenlegi felszereltségét illeti, a szülő, önállóan használt gépek száma 6834, ezen felül a nem önkormányzati, tehát egyházi és alapítványi iskolákban 638. Az önkormányzati tanintézetekben a helyi hálózatba kötött gépek száma: 12 504, a nem önkormányzati intézményekben 1412. Az Internetet majd kétezer gépről tudják elérni.

Az Internet programhoz eddig 175 kistéleplési általános iskola csatlakozott. **VaMá**

Mobile³

Fast EtherLink® XL CardBus PC-kártya.

A 3Com piacra dobja a leggyorsabb 10/100 megabites kártyát – mégpedig új, CardBus kivitelben!

Csipkedje meg egy kicsit notebook-felhasználóit! Az új, nagy teljesítményű 32 bites CardBus sínnel ellátott notebookot szerelje föl a világ leggyorsabb 10/100 megabites PC-kártyájával. Csak a CardBus szabványt támogató notebookok nyújtanak igazi 100 Mbps hálózati teljesítményt, és csak a 3Com egyesíti a 32 bites architektúrát a villámgyors Parallel Tasking® párhuzamos technológiával, amellyel 24 százalékkal* nagyobb sebességet érhet el más élenjáró gyártók CardBus szabványú PC-kártyáihoz képest.

A Fast EtherLink XL kártya fölényes győzelme nemcsak 100 megabites teljesítményének köszönhető, hanem a 3Com egyedül DynamicAccess™ funkcióinak is, amelyek fokozzák a hálózat összteljesítményét és kezelhetőségét. A Fast EtherLink XL kártyához emellett teljes élettartamra szóló garancia jár, és garantáltan kompatibilis a márkás, CardBus-szal felszerelt notebookokkal. És ami még fontos: a 3Com Fast EtherLink XL CardBus PC-kártyája csökkenti a notebookok melegedését és fokozza az üzembiztonságot azáltal, hogy legalább 50 százalékkal

kevesebb áramot fogyaszt, mint bármely más CardBus PC-kártya.

Most, hogy a 3Com felállította a mércét a

Fast Ethernet CardBus kártyák teljesítménye tekintetében, ki nyújthatna Önnek többet?

**Keressen bennünket:
+36 1 250-8341
www.3com.com/pccard**



CardBus az igazi kapcsolat

3Com Hungary, Lajos utca 48-66, 1036 Budapest. Tel: 0036-1-250 83 41 Fax: 0036-1-250 83 47
©1997 3Com Corporation. A 3Com, EtherLink és Parallel Tasking bejegyzett védjegyek. DynamicAccess a 3Com Corporation védjegye.

*Az ipari szabványok tekintetében Perform tesz alapján, amelyet a LANQuest Labs hajtott végre. A bemérésről szóló teljes beszámoló weboldalunkon, a www.3com.com címen olvasható.

3Com

Hárommilliárd alközpontokból

Digitális telefon-alközpontok telepítéséről írt alá szerződést a Magyar Villamos Művek a Siemens Rt. telefonalközponti ágazatával. A megállapodás értelmében az MVM két, hálózatba kapcsolt Hicom 300 E típusú rendszert kap, amely összességében mintegy ezerötven mellékállomást szolgál majd ki. A projekt ez év végére készül el. A Siemens – legkedvezőbb árajánlatával – öt pályázó közül került ki győztesen.

Az alközponti üzletág forgalma az 1997. szeptember 30-án záródó üzleti évben várhatóan eléri a hárommilliárd forintot. Előreláthatólag több mint ezer kis, közepes és nagyméretű rendszert telepítenek, amelyek portszáma összességében eléri a negyvenöt ezret. Ezzel a cég szakemberei a Siemens-alközpontok részesedését a magyar piacon 30 százalék körülire teszik. Az elmúlt időszak jelentős megrendelői közé tartozik többek között az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, több kör-

ház, a Távfűtő Művek, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium, a Magyar Rádió és a CIB. Az eredményekhez jelentős mértékben hozzájárult a Matávcommal kialakított szoros kapcsolat. Mivel a magyarországi piaci trendek is az ISDN terjedésének irányába mutatnak, nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy – vizsonteladói minőségben – a Matáv ISDN2 (alapsatlakozás) szolgáltatásait kínálhatják.

A Siemens alközponti ágazatának kínálatát a folyamatosan új tagokkal bővülő Hicom-család képezi. Már bevezették a piacra a

kis kapacitású, 20–80 mellékállomást kiszolgáló ISDN-kompatibilis Hicom 112/118-at, s rövidesen Magyarországon is megjelenik a középkategóriás, már ISDN30-at is fogadó Hicom 150 E. Hamarosan a hazai felhasználókhoz is szállítják a Hicom 300-as nagy rendszerek továbbfejlesztett változatát, az E jelű alközpontot. Ez utóbbi kapcsolódhat ATM-hálózatokhoz (aszinkron transzfer mód), lehetővé teszi integrált DECT szabványú vezeték nélküli mellékállomások üzemeltetését, valamint képes beszéd-tömörítésre. Az ágazat

negyven fős fejlesztői csapata részt vesz a Hicom-család szoftverrendszerének kialakításában.

Egy felmérés szerint (amelyet a Siemens és a McKinsey vállalati tanácsadó cég közösen készített) az élenjáró vállalatok a távközlést tudatosan alkalmazzák stratégiai céljaik eléréséhez, s ezáltal versenyelőnyhöz jutnak. A kommunikációs rendszerek és alkalmazások világpiacon – a rendszerspecifikus végkészülékekkel együtt – jelenleg 47 milliárd márka, s az ezredfordulóra várhatóan eléri a 76 milliárd márkát. A fő növekedési tényezőket – évi 20 százalékos növekedési rátájukkal – az új megoldások (például Call Centerok, belső mobilmellékek, multimédia), az egymástól távol lévő telephelyeket összekötő hálózatok és a különböző vállalati kommunikációs szolgáltatások (tanácsadás, tervezés stb.) képezik. E piac a jelenlegi 15 milliárd márkáról 2000-re várhatóan 38 milliárdra nő világviszonylatban.

MaJu

Idén tünnepl fennállásának százötvenedik évfordulóját a németországi Siemens. Telekommunikációs profiljának magánhálózatokkal foglalkozó üzletága az 1995–96-os üzleti évben – 23 százalékkal meghaladva az előző évi értéket – 8,6 milliárd márka forgalmat bonyolított le. Az eredmény az 1994–95-ös évihez képest 5,3 százalékkal emelkedett. A cég adatai szerint az üzletág a kommunikációs rendszerek terén Európában 19, a világon 11 százalékos részesedést mondhat magáénak. A végkészülékek terén a Siemens világviszonylatban a harmadik, Európában az első helyen szerepel. Az elmúlt üzleti évben az ágazat forgalmának 46 százalékát külföldi piacokon teljesítette, 2000-re az akkori teljes forgalom 60 százalékát szeretnék nemzetközi porondon elérni.

Fore-elemek a BME-nek

Megállapodást kötött a Budapesti Műszaki Egyetem távközlési és telematikai tanszékén működő nagysebességű hálózati laboratórium (HSN Lab) és az ATM-technológia (aszinkron transzfer mód) kutatásával, fejlesztésével, gyártásával és értékesítésével foglalkozó egyesült államokbeli Fore Systems. Az együttműködés keretében a Fore kiemelt támogatást biztosít a HSN Labnak, valamint dokumentációkat és a Fore Thought ATM szoftver forráskód-mélységű elemeit teszteszetre és alkalmazói fejlesztésre átadja a magyar szakembereknek.

A HSN Lab kompatibilitási és együttműködési vizsgálatokat végez, valamint komformancia- (a távközlési protokollok szabványoknak való megfelelése) és teljesítménymérések során vizsgálja az ATM-jelzésrendszereket és alkalmazási szinteket. A független egyetemi tesztkörnyezetben végzett vizsgálatok értékes visszacsatolást jelentenek a gyártónak, ugyanakkor mély hazai szakértelmet biztosítanak a Fore-rendsze-

rekhez. Az együttműködés létrejöttében aktív közvetítő szerepet játszott a Fore Systems termékeinek magyarországi disztribútora, a Core Computer Kft., valamint vizsonteladója, az InNet Kft.

A Henk Tamás vezette HSN Lab a széles sávú hálózatok, ezen belül kiemelten az ATM-technológia lehetőségeit kutatja. A jelen megállapodást megelőzően már szoros kutatási együttműködést alakítottak ki az Ericssonnal, a svéd Telia távközlési szolgáltatóval, valamint a Matáv PKI-val. Az 1990-ben alapított Fore Systems mintegy kétezer ügyfélnek szállított ATM-technológián alapuló ForeRunner kapcsolókat, adapterkártyákat, ATM-interfészzel rendelkező LAN-kapcsolóberendezéseket és WAN-multiplexereket, valamint videoillesztőket. A Fore részesedése az ATM-piacon jelenleg meghaladja az ötven százalékot. A Fore Thought szoftverrendszer licencét többek között olyan világcégek vásárolták meg, mint a Microsoft, a HP, a Data General vagy a Nortel.

ISDN-nel hatékonyabb

Mi szükséges ahhoz, hogy faxunkat vagy drótleveleinket minél gyorsabban – és lehetőleg kevés hibával – tudjuk partnerünkhöz eljuttatni? – Erre kínáltak különféle megoldásokat a Comfort Kft. által szervezett, az ISDN használatával foglalkozó szakmai napon az előadók. A rendezvény alkalmából jelentette be *Unyi Gábor* igazgató, hogy a Comfort június 17-től a Matáv Internet-vizsonteladója. Bár ma még viszonylag kevés cégnél s otthon pedig szinte sehol sincs még ISDN-vonal kiépítve, mégis nagy az érdeklődés.

Berta Ferenc, az Intercon Kft. vezetője arra hívta fel a figyelmet, hogy az ISDN-hálózatok követelményeinek meg kell felelnie az alközponti részeknek is. Az ISDN-eszközök sávszélességigénye két nagyságrenddel nagyobb, mintegy 256 kHz, mint a hagyományos analóg készülékeké. Ennek egyik előfeltétele, hogy megfelelő minőségű fali csatlakozók és vezetékek kerüljenek beépítésre. Az ISDN fali csatlakozók belső kialakítása nyomtatott áramkörtől lapon alapú. Az Intercon által gyártott, jól ismert Tel-Modul csatlakozócsalád ISDN-változata azt is lehetővé teszi, hogy a lezáró ellenállást is beépítsék. Az Intercon által kizárólagosan képviselt német FMT cég EAD fali csatlakozói különféle igényeket képesek kielégíteni. Újdonság a kombinált lehetőségeket biztosító mini S-BUSZ. A szintén általuk képviselt PANDUIT CAT 5 nevű

csatlakozócsaládja pedig már az ISDN igényeinél is jóval szélesebb „autópályát” kínál.

Az ISDN egyik legfontosabb felhasználási területe az internetezés. *Manfred Recla*, a ZyXEL ausztriai képviselője a cég sokféle protokollt támogató modemcsaládjait mutatta be. Az Elite nem csupán modemként, de üzenetregisztrálként vagy éppen automata telefonközpontként is képes működni. A Prestige-család tagjai hálózati hídként működve egyszerűsített, automatikus világháló-elérést biztosítanak. Az Omni készülékek külön sajátossága, hogy mind ISDN TA, mind pedig V.34-es csatlakozóval rendelkezik. Ezek a korszerű modemek különleges tömörítési eljárásokat kihasználva akár 460,8 Kbps sebességre is képesek, ami nagyméretű anyagok mozgatása esetén már tetemes megtakarítást jelent. Fontos szempont, hogy a ZyXEL modemek szoftverfrissítése révén nemcsak az esetleges hibaváltozásokhoz jut hozzá a felhasználó, hanem a legújabb protokollokat is képes lesz kezelni.

Az AnsWARE-t képviselő *Ligeti László* a gyakorlati megvalósítások nehézségeire hívta fel a figyelmet. A beruházók túl sokat vállalnak magukra, anélkül, hogy tudnák, mire vállalkoznak, s ez később sokszoros többletköltséggel jár. Beszámolt arról is, hogy a napokban indul az AnsWare által a Matáv-nak telepített X.400-as rendszer is.

K. I.

3Com-hírek

♦ A 3Com 1996-ban a 10/100 Mbit/s sebességű Fast Ethernet hálózati csatlakozók gyorsan növekvő piacán hat százalékkal megerősítette vezető pozícióját, és részesedése 40 százalékos lett. E termékek világforgalma az 1995-ös 665 ezer darabról 4,4 millióra nőtt. A Fast Ethernet hálózati koncentrátorok forgalma 232 ezerről 1,3 millióra ugrott '95-ről '96-ra, a 3Com e szegmensben 32 százalékos részesedéssel piacvezető gyártó. A méretezhető LAN-kapcsolók terén a 3Com a piac 33 százalékát bitzokolja. Mindezeket az adatokat az IDC piackutató intézet elemzése tartalmazza.

♦ Miután várhatóan nyár végére befejeződik a 3Com és a US Robotics fúziója, a vállalat három önálló szervezeti egységből áll majd. A vállalati rendszerek szervezeti egység a vállalati termékeket – hubokat, kapcsolókat, útválasztókat, hálózatfelügyeleti szoftvereket stb. – tervez, készíti és értékesíti, az átviteli rendszerek részleg kommunikációs rendszereket tervez, gyárt és forgalmaz hálózati szolgáltatók számára, az ügyfél-hozzáférsi szervezettel pedig demeket, LAN- és WAN-adaptereket stb. készíti és értékesít vizsonteladói csatornákon keresztül. Mindez része a 3Com fejlődésének, melynek során a termékek gyártására szakosodott cégből piacorientált szervezetté alakul.

♦ A 3Com bejelentette az első olyan teljes Token Ring/ATM rendszert, amely integrált LAN-emulációval rendelkezik. Előnye, hogy a Token Ring és az ATM révén a sávszélesség méretezhető, így mind a hagyományos, mind az új, nagy sávszélességet igénylő alkalmazások használhatók szabványos hálózati infrastruktúrában. A 3Com új rendszerének segítségével a felhasználók összekapcsolhatják már meglévő Token Ring-eszközeiket az ATM-gerinchálózattal.

♦ Új szolgáltatást jelentett be a 3Com néhány európai országban. A „Getting Started” pilotprogram célja, hogy a vállalati hálózatok bonyolult, nagy teljesítményű eszközeit (pl. a CoreBuildert, a NETBuildert) a vevők maguk is könnyen telepíteni tudják. Forródrótos ingyenes műszaki tanácsadást is nyújt a 3Com. A szolgáltatás három hónapos tesztidőszak keretében azonnal igénybe vehető Németországban, Ausztriában és Svájcban.



Szabadság gombnyomásra

Az új GH688 tökéletesen alkalmazkodik tulajdonosa legkülönlegesebb igényeire is. Teljeskörű fax- és adatátvitel – hogy Ön ott intézhessen üzleti ügyeit, ahol csak akarja. SMS és ébresztő funkció, valamint a nagyteljesítményű akkumulátornak köszönhetően 100 órás készenléti idő – hogy Ön akkor intézhessen üzleti ügyeit, amikor csak akarja. És mindez egyedülállóan könnyű, ütészálló fémmel – hogy Ön mindig és mindenhol úgy intézhessen üzleti ügyeit, ahogy csak akarja.

Az új Ericsson GH688.
Üzletre termelt, életre való.

ERICSSON

Motorola StarTAC™. A valóra vált álom.™



Kicsi, de óriási!★ Óriási, hogy milyen kicsi!★ Lehetetlen?★ Ugyan már, hiszen a Motorola zseniálisan ledönti a határokat és Önt egyenesen az ezredfordulóra repíti★ A mindössze 100 grammnyi StarTAC a világ legkisebb és legkönnyebb mobiltelefonja, sőt az első ruhakiegészítőként viselhető telefon★ Bár a legkisebb, szolgáltatásai a legkorszerűbbek, szuperfejlett szoftverrel és a legfelsőbb szintű teljesítménnyel, s mindez alapsomagban★ A StarTAC nem más, mint maga a zsebben hordható forradalom★

Információért hívja a 06-20/30-310075-ös telefonszámot.



A valóra vált álom™

Gép küldi gépnek szabványosan

(Folytatás az 1. oldalról)

Az IDC piackutató cég felmérése szerint 1997-ben a világ EDI-felhasználóinak a száma eléri a 254 ezret, jövőre pedig már 368 ezer előfizetővel számolhatunk. Az IDC 1998-ra a világ elektronikus levelezési forgalmát 1,8 milliárd, EDI-forgalmát 1,5 milliárd, fax-forgalmát pedig egymilliárd dollárra prognosztizálja. Több előadó is hangsúlyozta, hogy az elektronikus kereskedelem elterjedése alapvetően nem műszaki kérdés

(az már megoldott). A siker nem a rendszer, hanem sokkal inkább a szervezeti, emberi döntések függvénye. Komoly felelősség hárul a kormányzatokra, amelyek egyrészt döntéshozóként, másrészt pedig felhasználóként nagy lökést adhatnak az elektronikus adatcsere elterjedésének. Nem esett azonban szó az EDI bevezetésének költségvetéséről.

Halász Gyula, a KHVM minisztériumj főtanácsosa nagy vonalakban áttekintést adott az

elektronikus kereskedelem magyarországi helyzetéről. E szerint a vámügy területén kezdeményezésekről beszélhetünk, az okmányok elektronikus formájára már elkészült. Nem érintette meg az EDI a munkaügyet, érdeklődés tapasztalható viszont a társadalombiztosítás és a nyugdíjbiztosítás háza tájáról, az egészségügy pedig valamelyest már túljutott a pusztán érdeklődésen. Az adóügyek terén ígéretes lépések történtek, már folynak az elektronikus adóbevallási kísérletek. Ami a statisztikai adatgyűjtéseket illeti, intézményes alkalmazásokról még nem beszélhetünk, de már vannak résztermékek. Nincs élő alkalmazás a számvitelben, nem tapasztalható mozgás a jogvonalán és a biztosítótársaságoknál sem. Részleges alkalmazások működnek a veszélyes árukkal foglalkozó cégeknél (például belvízi hajózás). Rendkívül nagy sze-

repezh juthat az elektronizálás a kereskedelemben, ahol természetesen nemcsak a végfelhasználókkal kapcsolatban álló egységek, hanem a teljes ellátási lánc (nyersanyagforrások, gyártás, logisztika, kereskedelmi egységek) elektronikus adatszeréről van szó. Ebben a szegmensben sem beszélhetünk még az alkalmazások széles körű elterjedéséről, de már vannak biztató próbálkozások. Az építőipar szereplői az érdeklődés szintjén mozognak. A turizmusban és a szabadidőiparban még a tájékozódás is igen csekélynek mondható. Jó példa a pénzügy, ahol már vannak kísérleti, működő alkalmazások (habár tömeges elterjedésről még nem beszélhetünk). Szép kezdeményezések mutatkoznak a szállítmányozás területén, ahol – jellemzően külső hatásra – szintén vannak már működő rendszerek.

Mallás Judit

KSH, VPOP, APEH

A Központi Statisztikai Hivatalnál futó pilotprojekt keretében nemzetközi statisztikai adatszolgáltatás, valamint a Magyar Nemzeti Bank és a KSH közötti elektronikus adatcsere történik. Az első lépéseket 1995 decemberében tették meg, amikor megkezdődött az éles adatküldés az ENSZ számára (GDP, kereskedelmi adatok). Az Eurostat felé irányuló elektronikus adatszolgáltatás beüzemeltetésében van (fő gazdasági mutatók, árak, export-import stb.). A KSH általános EDI projektjének tenderkiírása folyamatban van.

A Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága a vámáru-nyilatkozatok elektronikus úton történő kitöltéséhez az Asyuda programcsomagot fogja alkalmazni. Az Asyuda formátuma konvertálható EDIFACT formátummá, azaz megoldott a nemzetközi összhang. Az elektronikus adatcsere bevezetéséhez szükséges hardver beszerzése a Phare-program segítségével történik. Az előadón elhangzott, hogy Magyarországon összességében több mint száz ezer vámügyfelet tartanak nyilván, akik közül mintegy ötvenezer állandó ügyfélnek tekinthető. E nagy szám különösképpen indokoltá teszi a vámügyek intézésének elektronizálását.

Kovács Csaba, az APEH munkatársa élő bemutatóval kísért előadás keretében ismertette azt a jelenleg még kísérleti fázisban lévő

rendszert, amelynek segítségével elektronikus úton is megtehetjük majd adóbevallásunkat. Az adóigazgatás-korszerűsítési projekt 1996 elején a fő irányvonalak kijelölésével indult, majd ez év májusában kiválasztották a partnereket. A rendszer megvalósításában a Unisys és az Ediport Kft. vesz részt, a telepítés és a tesztelés folyamatban van. A kísérletekbe öt kiemelt adózót vontak be, akik havi áfa-bevallásukat elektronikus formában teszik meg (9765-ös nyomtatvány) és nyújtják be. Az adatcsere telefonvonalon történik, az üzenetkezelés X.400 szabványú, az üzenetek EDIFACT-formátumúak. Az elektronikus adóbevallással várhatóan lecsökken a hibásan kitöltött űrlapok száma, ugyanis a rendszer számos ponton ellenőrzi a kitöltés helyességét. (Az Egyesült Államokban a papíralapú adóbevallások 30 százalékos hibaaránya az elektronikus beállással 2 százalékra csökkent.) Az adózónak az elektronizálás kényelmesebb ügyintézés jelent, elmarad például a postázás.

Az APEH-projekt megvalósítása során nagyon fontos lépés a technikai környezet jogi elfogadása. Ezt követheti majd további nagy adózók bevonása, valamint az elektronizált nyomtatványok körének kibővítése. Az elektronikus adóbevallás csak ezen lépések megtétele után terjeszthető ki a kis adózók népes táborára. A fentiekben kívül fontos lépés a szolgáltatók bevonása, ugyanis jelenleg a rendszert maga az APEH üzemelteti.

Ki kicsoda?

A konferencián hét, a témában érintett cég mutatkozott be. A sort a Matáv nyitotta meg, amely a General Electric Information Services (GEIS) EDI technológiáján alapuló értéknövelő hálózati szolgáltatást kínálja ügyfeleinek. A rEDInet tulajdonképpen egy elektronikus postafiókrendszert bocsát felhasználni rendelkezésére, amely keresztül az elektronikus adatcsere lebonyolítható. Az 1996 júniusában indított kísérleti üzemben tizenegy vállalat vett részt, többek között az Unilever, a Coca-Cola és a Master Foods Hungary. A kereskedelmi szolgáltatás múlt év novemberében indult.

A GEIS mellett a világ másik nagy EDI-szolgáltatója, az AT & T is jelen van a magyar piacon. Az Ediport Kft. az AT & T Easylink-szolgáltatások képviselője mellett EDI-szoftverek fejlesztésével, konzultációval, EDI-projekt kivitelezésével és oktatással is foglalkozik. Az Ediport munkatársainak közreműködésével készül az APEH rendszere.

Az IDOM fő tevékenységi területe az üzenet szabványok kidolgozása, illetve az IDOM-alkalmazások kidolgozása, továbbá üzleti célú EDI-alkalmazások készítése. A Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál működő rendszerről számoltak be, ahol az ingóságok jelzőjének nyilvántartását eleve elektronikus alapon hozták létre.

A CSB-System Hungary olyan integrált vállalatvezetési rendszerekkel foglalkozik, amelyekbe beépítik az EDI-modult. Az első ilyen alkalmazás hazai tesztje a Penny Market áruházláncnál folyamatban van. EDI-tanácsadással, EDI-stratégia készítésével, valamint alkalmazások kialakításával foglalkozik a Számalk-Softec Kft. Egy megoldása például az EDI-üzemeltetést kívánja Excel-táblázatba helyezni. Referenciái között az Opel beszállítóinak kidolgozott rendszerét, valamint a Toyota Magyarországnak szállított megoldását említtette az előadó. A Toyotánál tizenhétféle EDI-üzemeltetést használnak a megrendelői kör, a beszállítói kör, az új autók beszerzésével, valamint a garanciális ügyintézésével foglalkozó részlegek közötti elektronikus adatcsere lebonyolítására.

Az LNX Kft. a belga Stesud EDI szoftvereit az Infonet Software Solution kommunikációs háttérrel kínálja a magyar piacon. A hazai rendszerintegrátor az üzenetek belső formátumát hozzáigazítja az EDI követelményeihez, valamint biztosítja a felhasználók oktatását. Referenciái közé tartozik a BPW-Rába, valamint a győri Rába-Volvo.

A cégbemutatók sorát a világ minden fejlettebb országában működő, semleges Cargo Community System (áru fuvarozási közösségi rendszer) zárta.

Távirati stílusban

Távok posztjáról Emri Gussi » Három éves szerződéses lejárattal, augusztus 15-én megválnak a cégtől Emri Gussi, a Pannon GSM Távközlési Rt. vezérigazgatója, a vállalat irányítását a cég eddigi kereskedelmi és marketing vezérigazgató-helyettese veszi át. Emri Gussi megbízást fogadott el egy nagy, multinacionális vállalat vezetésére. Emri Gussi vezérigazgatói tevékenységében a Pannon GSM mintegy 45 százalékos részesedést ért el a magyar GSM-piacon, nagy és tökéletesen műszaki fejlesztéssel az ország lakóinak 99 százaléka számára hozzáférhetővé tette a hálózat használatát, azaz csaknem teljes lefedettségűt ért el az országban.

200 ezer Pannon GSM-előfizető » Megnyitotta tizenegyedik területi képviseletét a Pannon GSM. Az egyiroda közel húszmillió forintos beruházást jelentett a mobilszolgáltatónak. Heves megyében 1994 októberétől a Pannon GSM szolgáltatásait igénybe venni. Jelenleg Egerben kettő, a megyében összesen tízénél bázisállomás működik. A Strategies Group Europe nevű nemzetközi piackutató cég felmérése szerint a Pannon GSM tavaly a mobiltársaságok európai átlag növekedési ütemének közel 2,3-szorosát érte el (a kontinens száztízharom mobil távközlési cégének átlagos növekedési üteme 1996-ban 58,4 százalék volt), az előfizetők száma 133 százalékkal nőtt. Felhasználóinak létszáma június végére elérte a 200 ezret. Előrejelzések szerint a GSM-piac további erőteljes növekedése várható idén is. A GSM-szolgáltatók nemzetközi szervezete, a GSM MoU Association jelentése szerint a világ GSM-előfizetőinek a száma az év első öt hónapjában több mint 12 millióval emelkedett, és elérte a 44 milliót.

Mozgásban a Philips » Az Ifabon történt bemutatózás után már meg lehet vásárolni a Philips olcsó árúfényű, PCSAG-szabványú (egyszerűsített ERMES) személyhívót. A pagerek kijelzője egyszerű (tizenhat karakter), az üzenetek egyaránt tartalmazhatnak számokat és betűket. Maximálisan kétszáznyolcvan karakter tárolható a készülékben, a rögzíthető üzenetek száma húsz. A kis színesek az Easycall akcióban kínálja. Össze várható a Philips-pagerek választékának bővülése. Szintén folyik a közelmúltban bemutatott, Spark GSM-telefonok értékesítése. A készülék felismeri a hangot, így lehetőség van arra, hogy a felhasználó tíz előre beprogramozott hívószámot hangtárcsával hívjon. A Philips Sparkot a Westel 900 és a Műszertechnika hálózata forgalmazza.

Trio magyarul » Június végére a svéd Trio Information Systems kommunikációs szoftverének hálózatos verziója is megtanul magyarul, kaptuk a hírt a céget Magyarországon képviselő Kern Communications Systems Kft.-től. A már korábban magyarra fordított, egyfelhasználós Trio Communication Suite (TCS) és a hálózatos Community egyesíti a hang-, adat- és faxátviteli lehetőséget, azaz kiküszöböli a távmásoló és az üzenetregizitáló alkalmazását. A szoftver használatához csak egy hangfunkcióval ellátott faxmodemre van szükség. A program automatikusan felismeri a modemet, és egyaránt működőképes a Rockwell-chippel felszerelt eszközökkel, valamint a Zyxel, a US Robotics és a Motorola modemekkel. A Trioval hanganyagokat, illetve faxokat tartalmazó adatbank is kialakítható, amelyből a hívó tone üzemmódban telefonkészülékével információkat hívhat le (például céginformációk, árlisták, űrlapok). A hálózatos Community modulokból épül fel. A Novell és Windows NT alatt egyaránt működő indulószerver különféle hangposta-, fax-, rövid szöveges üzenet személyhívóra küldő (SMS) és dokumentum-lekérő modulokkal szabadon, a felhasználói számtól függetlenül bővíthető. Amennyiben a GSM-rendszerek lehetővé teszik, a Communityvel a mobiltelefonra is lehet majd rövid szöveges üzenet küldeni. A Compaq notebookjai mellé a Trio-szoftvereket értéknövelő kiegészítésként adja. A szoftver referencialhelyei között szerepel a svéd parlament és a stockholmi tőzsde.

Westel-Akadémia a Műegyetemen » A Westel 900 mecénási tevékenységének jelentős mozzanata volt az az 1995-ös megállapodás, amelynek alapján a cég egy világszerte elterjedt GSM-laboratórium létrehozásához adott anyagi és szakmai segítséget a Budapesti Műszaki Egyetemnek. A 25 millió forintos beruházással létrehozott műhely a mobiltávközlés ismereteinek oktatását, valamint a mérnökök továbbképzését segíti. A szívfonalas laboratórium szolgáltatásait tették lehetővé, hogy a mobil hírközlés és a híradástechnika tanszék önálló szakirányként is meghirdethesse. Az együttműködés folytatásaként a Westel 900 újabb megállapodást kötött a BME Villamosmérnöki Karával, bevonnva a BCN Kft.-t is, mégpedig a Westel 900 Akadémia megalapításáról. Ez egy magas szintű tanfolyamrendszer indítását jelenti, amely a mobil távközlési cég belső továbbképzése mellett lehetőséget ad a nem GSM-specifikus mobilkommunikáció iránt érdeklődő közép- és felsőfokú végzettségű szakemberek továbbképzésére is. A tanfolyamok anyagának kidolgozását a Westel 900 finanszírozza.

Közös lépések Európába

Milyen stratégiát kell követni, hogy az információs társadalom építése Kelet-Közép-Európában az Európai Unió országával összhangban folyjon? E kérdés állt a középpontjában annak a június 12-13-i budapesti konferenciának, amelyet a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium, valamint az Európai Bizottság DG XIII főigazgatósága rendezett. Az eseményen régiók tizenhárom országából csak Bosznia és Macedónia hiányzott, a száz főt meghaladó szakértői gárda egyharmada az EU-t, egyharmada Magyarországot, egyharmada pedig a régió többi országát képviselte. A budapesti fórumon hat szekcióban folytak a tanácskozások. A konferencia résztvevői minden témakörben ajánlásokat fogadtak el, amelyeket az 1997 októberében Brüsszelben sorra kerülő miniszteri szintű fórum elé visznek.

A konferencia ajánlja a kormányoknak, hogy támaszkodjanak az információs társadalomra vonatkozó, az üzleti és magánszektor által összegyűjtött piaci adatokra, működjenek együtt az összes érdekelt partnerrel, különös tekintettel a magánszektorra, hozzanak létre nemzeti információs szerveket, továbbá határozzák meg az információs társadalom megvalósítása során elért nemzeti célokat. E munkában összegyűjtött statisztikák fedjék le az összes kelet-közép-európai országot együttesen, valamint tartalmazza a nemzeti vonatkozásokat is.

Az ajánlások második csoportja ahhoz a mindenki által elfogadott gondolathoz kapcsolódik, hogy az információs társadalomban a magánszektor játssza a vezető szerepet. Javasolt olyan nyilvános konzultációs testületek létrehozása, amelyekben a legfontosabb kereskedelmi, ipari és fogyasztói szervezetek képviselői is jelen vannak, s ezáltal részt vesznek az információs társadalom építésére vonatkozó stratégiai és politikai vezérfonal kialakításában. A nemzeti információs társadalom politika tartalmazonos kifejezetten a kis- és középvállalkozásoknak szánt intézkedéseket, mint például adószétvétel az informatikai berendezések vásárlásához. A távközlési és informatikai ágazatokban alkalmazzák az EU közbeszerzésekre vonatkozó direktívát.

Nagyon fontos kérdések merülnek fel az információs társadalom jogi kereteivel kapcsolatban. Ajánlott, hogy a kelet-közép-európai országok építsenek ki olyan, az EU érvényes direktíváinak és jogszabályain alapuló keretrendszert, amely biztosítja az intellektuális szerzői jogok védelmét. Ki kell alakítani a személyes adatok védelmének általános jogi kereteit, továbbá olyan ágazatspecifikus jogszabályokat kell alkotni, amelyek elrendelik a törvényes és helyes adatfeldolgozást (elektronikus tranzakciók). Az államnak kettős szerepe van az információbiztonságba vetett közbizalom megerősítésében. E részben a digitális aláírás, a kom-

munikációs bűncselekmények, az elektronikus bizonyítékok stb. közös jogi és szabályozási kereteinek kidolgozása, másrészt a műszaki és üzleti megoldások piacra jutását elősegítő szabványok, igazolási rendszerek, gyakorlati kódexek stb. megalkotása.

A konferencia javasolja, hogy a kormányok nemzeti stratégiájuk kialakításakor foglalkozzanak az infrastruktúra területi/földrajzi vonatkozásaival. Ajánlatos, hogy a kelet-közép-európai országok és a velük határos EU-tagállamok szabályozó hatóságai biztosítsák a nemzetközi távközlés-tarifá-strukturák kiigazítását, nevezetesen csökkentésük vagy szüntetésük meg az árkezdési anomáliákra a viszonylag rövid távolságú nemzetközi kommunikációban, a határ menti területeken. Javasolt, hogy az EU finanszírozzon egy olyan projektet, amelynek célja az alkalmazások regionális eltéréseinek elemzése. EU-támogatásra lehet szükség a nemzeti, esetleg regionális stratégiák kialakításához is a társadalmi és gazdasági szakadékok csökkentése érdekében.

Az alapvető távközlési infrastruktúra kérdéseivel foglalkozó szekció javasolja, hogy a kelet-közép-európai országok kormányai vegyenek részt az infrastruktúra fejlesztésében, beleértve a B-ISDN-(széles sávú ISDN) technológiák demonstrációs projektjeit is, különös tekintettel az egészségügyben, az iskolákban, a könyvtárakban, az egyetemeken

stb. A konferencia résztvevői ajánlják, hogy az EU tegye lehetővé a TEN-Telecom-projektet kibővítést a régióknak irányába. E célra ajánlott Phare-pénzeszközök felhasználása. Javasolt továbbá, hogy a helyi távközlési társaságok beruházási célból csökkentett kamatozású kölcsönök elérésére Phare-eszközöket használhassanak fel.

Mivel az információs társadalom felé vezető lépések fontos részét képezik az EU-csatlakozás stratégiájának, a kérdéskört politikai prioritásként kell kezelni a kelet-közép-európai országokban. Javasolt, hogy az EU- és a kelet-közép-európai országok miniszteri információs társadalom fóruma által kezdeményezett együttműködési akciókat vonják össze az EU információs társadalom fóruma által kezdeményezettakkal mindazokban az esetekben, amikor a feleknek közös érdekeik és céljaik vannak.

Ajánlott egy információs társadalom-orientált, több országra kiterjedő Phare-program létrehozása, amely támogatja az egyének részvételét az együttműködési akciókban. Javasolt, hogy a kormányok térképezzék fel a községre új szerepeit a lényeges politikai területeken. Szükséges továbbá az állami és a magánszféra közötti partneri viszony új formáinak kialakítása. A kormányok közvetítőként léphetnének fel a terület kulcsfontosságú szereplői közötti párbeszéd és együttműködés érdekében.

Mallás Judit

Kék pénz

Sokan sokféle megoldást javasolnak a világhálón a biztonságos pénzkezelés megoldására. A különféle megoldási kísérletnek eddig elsősorban biztonságtechnikai akadályai voltak, s amíg nem sikerül a „villamos bukszát” megfelelően megoldani a kibernetikától, addig nem is lehet sikerre számítani. A Blue Money Software Corporation, egy internetes tranzakciókkal foglalkozó amerikai cég a vásárló számára ingyenes vezetett be egy fizetési eljárást, a „Kékpénzes tárcát”.

A szolgáltatás bejelentésekor az elnevezést azzal indokolták, hogy a kép a megbízhatóság és az elektromosság színe, és a számítógépiparban is kedvelt. No meg meg is akarták különböztetni az Amerikában zsebben hordott zöldhasú dollártól. A Kékpénzes tárcában a felhasználó elhelyezheti a bankkártyája azonosítóját, a lakcímét, s így egyetlen billentyű lenyomásával továbbíthat minden szükséges adatot a világhálón fellett áru megvásárlásakor. Ráadásul ezek az adatok a központi adattárban vannak, nem utazgatnak védtelenül az Interneten. Bárki kaphat ingyen kékpénzes tárcát, s ezáltal biztonságos és könnyedén fizethet mindenhol a világhálón, ahol már megvásárolták és üzembehelyezték a másfelezer dolláros BlueMoney Merchant Servert.

A legjobbaknak...

...már van!

Legyen az Öné az első lépés ügyfelei és a konkurencia előtt! Vállalja át bejövő hívásainak költségét, és meglátja, közelebb kerül ügyfeleihez, mint valaha. A 06 80-nal kezdődő Zöld számokat mindenki bátrabban hívja, mert biztos lehet benne, hogy jelentkezését szívesen fogadják, és megkímélik a felesleges kiadásoktól.

Mindez az üzletmeneten is megmutatkozik. Válassza Ön is ezt a kifizetődő eszközt a piacért folytatott küzdelemben!

Hívja a **06 80 40 80 90** MATÁV Zöld számot,



ahol többet is megtudhat a Kék- illetve Zöld szám szolgáltatásainkról!

Természetesen ezt a hívást mi fizetjük Ön helyett.



Annyi minden történik ...

INGYENES 06-80 ZÖLD SZÁMOK

Egymás közt


MATÁV

A Novell a Guggenheim Múzeumban

Novell hálózati eszközökkel formálja át magát valódi nemzetközi múzeummá a Guggenheim Múzeum, a világ legnagyobb modern és kortárs művészeti gyűjteménye a hálózati szoftvergyártó jelentése szerint. Az azonnali kommunikációt és az együttműködést szolgáló biztonságos, központi felügyelt információs rendszer kapcsolja össze a Guggenheim múzeum részleget, a Solomon R. Guggenheim Museumot és a Guggenheim Museum Sohot New Yorkban, a Peggy Guggenheim-gyűjteményt Olaszországban, Velencében és az új Guggenheim Museumot Spanyolországban, Bilbaóban. A rendszer lényeges eleme az Osztott Címtár, amely segíti a sokat utazó munkatársak bejelentkezését bárhol, bármikor.

Már próbálgatják a Guggenheim Múzeumban a Novell új BorderManager termékét, amellyel egy szervezet kiterjesztheti privát hálózatát az Internetre, fenntartva az adatvédelem megfelelő szintjét, a hálózat felügyelhetőségét és gyorsaságát – mindazt, ami a Novell jellemzője. A virtuális privát hálózat korszerű rejtjelezési technikával működik, lehetővé téve a védett internetes üzenetküldést és adatcserét a múzeum részleget, Európa és Amerika között is.

A Novell másodpéldány-szolgáltatásnak (NRS) a május végétől a Novell világháló-állomásról átvethető programja a területileg egymástól távol eső szervereken tárolt adatokat automatikus másolással, illetve szinkronizációval, változáskövetéssel viszi közelebb a végfelhasználóhoz. A hálózati adminisztrátor megadhatja, mely kötetekről, a kötetek mely részéről készüljön másodpéldány az ugyan-

ba az NDS-fába tartozó többi szerveren. Az NRS-sel a Novell szerint biztonságosan és konzisztens módon teríthető az információ a fióküzletek között. Másodpéldány készülhet dokumentumról, alkalmazásról, képről, mozgóképről, hangfelvételtől és a világhálószerver tartalmáról egyaránt.

Egy tesztelésre a világhálón átvethető új programrendszer, a BorderManager az Internet és a vállalati hálózat csatlakozási pontján simítja el a két hálózat biztonságát, felügyelhetőségét és teljesítménye közötti különbséget. Biztonsági hálózat fon a vállalati hálózat köré. Segít megőrizni például az alkalmazotti bérlistát mind a belső, mind a külső illetéktelen kíváncsiságok elől, miközben gond nélküli használatát biztosítja a jogosult felhasználó számára a vállalati intraneten. A BorderManager szolgáltatásaival az NDS-re támaszkodva szoroson követhetők lesznek a Guggenheim Múzeumban is a művészeti gyűjteménnyel kapcsolatos külső megkeresések. A BorderManagerben a Novell közleménye szerint van korszerű tűzfal, proxy átmeneti tároló, vonalszűrő, virtuális privát hálózat, útválasztás és távoli elérési lehetőség.

Világszerte sokan ismerik már a Novell technikai tanácsadó világháló-állomását, amely nemrég különféle automatikus információküldő szolgáltatásokkal egészült ki. Az automatikus információküldés a világháló egy viszonylag új jelensége, angolul pushnak – lök, taszit, erő, energia, kezdeményezés stb. – nevezik. Ez a megoldás a világháló korábbi egyoldalú elektronikus információszolgáltatáshoz, a rádió- televízió műsorszóráshoz

teszi hasonlónak. A felhasználó passzív, nem keresgél, hanem egy szoftver küldözgeti neki az anyagokat rendszeresen bizonyos világháló-adatbázisok kínálatából. Akkor hasznos ez a technika, ha nem egy téma sokoldalú körüjárása a cél, sokkal inkább egy-egy adatbázis információjának a begyűjtése és változásának rendszeres követése. A Novell vásárlói támogatást nyújtó világhálólapjainak használatában domináns lehet ez az elem, hiszen elsősorban rendszergazdák, fejlesztő-karbantartó mérnökök használják. De jó szolgálatot tehet egy ilyen megoldás – és erre van is példa az Interneten – azoknak, akik szeretik folyamatosan követni a tőzszeindexek alakulását. Az automatikus információküldésnek több változata ismert, közülük a Novell által bevetett Communicator előnye, hogy már nem a teljes anyagot küldi, mint például a PointCast, hanem a vásárló előre kijelöli, milyen információkategóriákban kér automatikus frissítést, s ott is csak figyelmeztetést kap. Ennek alapján eldöntheti, áttölti-e az új anyagot a saját gépére vagy sem.

Ezernél több felhasználó IntranetWare szerver vizsgálatával igazolható volt, hogy a Novell-adattár a korábbi olcsóbban is üzemeltethető. A meglévő hardver jobb kihasználása végett van, ahol 3000 felhasználót is hozzárendeltek egyetlen PC-hez, amelyen egy NetWare 4 hálózati operációs rendszer futott, és az képes volt fogadni ennyi kezelő bejelentkezéseit, kiszolgálni a kéréseiket. Szakértői vélemény szerint a Novell Osztott Címtár nélkül ez megvalósíthatatlan lett volna. **VaMá**

Vírusnaptár

1997. július

Rovatunkban „újfitűlő” olvasóink érdeklődésére számot tartva minden hónapban közöljük, melyik napon milyen számítógépvírus kelhet életre.

Július 1., kedd	Pinworm, 10 Past 3	A hét napjához kötött vírusok
Július 2., szerda	Flip, Tormentor-1072 (Nuke)	Minden hétfőn Immolation, Garfield, I-B (BadGuy), I-B (BadGuy 2), I-B (Exterminator), Kalah (Kalah-499), Witcode, VirDem (VirDem-833)
Július 3., csütörtök	VCL (Miles)	Minden kedden Ah, I-B (Demon), I-B (Demon-B), Kamasya
Július 4., péntek	VCL (Beva96), Jerusalem (Payday)	Minden szerdán PS-MPC (No Wednesday), Victor, VCL (Red Team)
Július 5., szombat	Frog's Alley	Minden csütörtökön TPE (Girafe)
Július 8., kedd	Taiwan	Minden pénteken Frere Jacques, Smack, PS-MPC (Mimic-Den Zuk), PS-MPC (Mimic-Jerusalem), VCL (Diarrhea), NaziPhobia, Wild Thing 2, Bryansk, Immolation, TalkingHeads
Július 10., csütörtök	Leprosy (Leprosy-664A), Day10	Minden szombaton Italian Pest (Finger), Jerusalem (Phenome), Migram,
Július 11., péntek	Jerusalem (Payday)	Minden vasárnap Sunday, Sunday-2, Mindless, Witcode
Július 13., vasárnap	Monxla, NPox (NPox 2.1), Rocko	
Július 15., kedd	Arale	
Július 16., szerda	10 Past 3	
Július 18., péntek	Npox, Form-Virus (Form-18), Evil Genius (Form-18), Jerusalem (Payday),	
Július 20., vasárnap	Day10	
Július 25., péntek	Jerusalem (Sub-Zero B), Jerusalem (Payday)	
Július 26., csütörtök	July 26TH	
Július 29., kedd	10Past 3, Geek, Highlander	
Július 30., szerda	Day10	
Július 31., csütörtök	Tormentor(Lixo Nuke), VCL (Diogenes)	

Összeállította: Kis János

Ellopott autók nyomában



Több cég kínál megoldást a hazánkban egyre jobban elharapódzó autólopások megakadályozására, illetve az ellopott gépkocsik felderítésére. Egyik közülük, a Comproject Számítástechnikai Kft. együttműködést kötött az Országos Polgárőrséggel és a cég által kifejlesztett Falcon informatikai rendszer működtetésére. A rendszer alapszolgáltatásai közé tartozik a rendszám azonosítása számítógéppel összekötött videokamera segítségével, majd összehasonlítása az adatbázisban szereplő adatokkal. Növeli

a biztonságot a gépjárművekbe egy speciális rádió jeladó beépítése vagy az autó műszaki- és egyéb adatait tartalmazó chipkártya kiáltása, illetve a gépjárművek alvázszáma alapján működő szakértői program.

A szerződés alapján a polgárőrség ingyen kapja a lopott gépjárművek kiszűréséhez szükséges berendezéseket, amellyel a Falcon klubba belépett autótulajdonosok gépjárműveit figyelik. Napjainkban körülbelül 14 ezer klubtag veszi igénybe a különböző szolgáltatásokat.

Egymillió televízió Jászfényszaruról

A Samsung Electronics Magyar Rt. jászfényszarui gyárában elkészült az egymilliomodik televíziókészülék. A Samsung két európai tévégyára közül a magyarországi 1990 óta gyárt színes televíziókat. A kezdeti kapacitást a nyolcszorosára növelve jelenleg napi kétezer tévé készül el, ám a szeptemberben befejeződő új, két és fél milliárd forintos beruházás lehetővé teszi hogy a második milliárd készüléket alig két év alatt gyártsák le. A beruházás kiterjed a minőségbiztosítás és a logisztikai rendszer fejlesztésére is. A felhasználó alkatrészek több mint háromnegyede Európában készül – így nincs akadálya az Európai Unióba irányuló exportnak –, a magyar beszállítás mintegy 20-30 száza-

lék, jobbra nyomtatványok és csomagolóanyagok.

A világ 14. termelőcégeinek magyar gyártóüzeme a koreai központú tévégyártásának közel tíz százalékát, az évi mintegy félmillió készülék 80 százaléka külföldön talál gazdára. A magyar Samsung forgalma tavaly meghaladta a tízmilliárd forintot, részesedésük a hazai piacon a tévéknél, 25, a monitorok terén 20, sőt a pénztárgépek terén 80 százalékos. A vásárlók bizalmának erősítését szolgálja a napokban megnyílt obudai szervizközpont is. A több milliárd forintos beruházás révén nemcsak az országos szervizhálózat koordinálása, hanem a folyamatos alkatrész-utánpótlás és a szakemberképzés is megújult.

GRID-központ Budapesten

Zöld adatok

Egyre több helyszínen keletkeznek a környezetvédelem számára szükséges információk, amelyekről a potenciális felhasználóknak gyakran nincs is tudomásuk. A nemzetközi gyakorlatban már régóta megszokottak a jól működő adatcserék, például a meteorológia vagy a vízállás adat-szolgáltatásánál – napjainkban a különböző jellegű rendszerek összehangolására törekcsenek. Az ENSZ környezetvédelmi programja által 1985-ben alapított GRID (Global Resource Information Database) a világméretű környezeti állapotfelmérést szolgálja, fő célja a kapcsolatteremtés a tudományos elméletek és a gyakorlati környezetvédelem között, elsődleges feladata környezeti adatok biztosítása egy nemzetközi adatbázis szolgáltatásaihoz. A GRID-hálózat önálló, együttműködő központokból áll, egyik nemrégiben alakult Budapesten.

A GRID Budapest a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériumban kapott helyet, létrehozását támogatta többek között a norvég kormány, az Európai Unió Phare-programja, valamint a Miniszterelnöki Hivatal tárcaközi bizottsága. Az áprilisban átadott központ célja a nemzetközi kötelezettségek teljesíté-

sén túl, hogy javítsa a hazai környezetgazdálkodást, döntéstámogatást, segítsen a közvélemény tájékoztatásában.

A feladatot végrehajtásához hozzájárul a Phare-támogatásból létrehozott két környezetvédelmi és természetvédelmi tájékoztató központ (Balaton régió és a Hortobágyi Nemzeti Park), amelyek mintául szolgálnak további hasonló központoknak, és a majdani magyarországi környezeti információk hálózat alapjai. A már fél éve működő központok képesek a begyűjtött adatokat korszerűen, földrajzi koordinátákhoz köve kezelni, így az adatok térképen is ábrázolhatóak, ami megkönnyíti a kutatást, elemzést és a hatósági munkát.

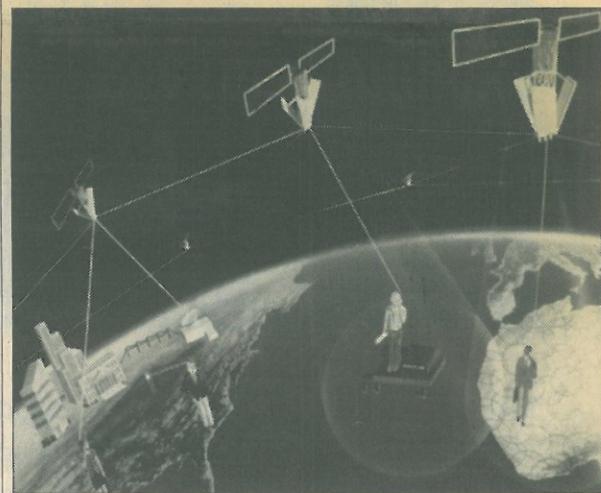
A GRID Budapest már elkészített és Internetre tett egy anyagot Magyarország környezeti állapotáról magyarul és angolul (www.gridbp.meh.hu), egyelőre tavalyi, tavalyelőtti statisztikai adatokkal, a későbbiekben tervezik a mérőhálózatokból származó friss adatok megjelenítését is. A központ jelenleg egy olyan adatbázis összehelyezésén is dolgozik, amelyből az is megdöbbenhet majd, hogy milyen adat hol érhető el, ez a környezeti adatbázisok adatbázisa.

Sz. Zs.

Egy tucat műhold

Június 18-án újabb műholdakat bocsátottak föl az Iridium projekt keretében. A hét most pályára állított szatellit egy hatvanhat műholdból álló vezeték nélküli sze-

holdak Bajkonurból. A munkában szorosan együttműködnek a Motorola, a kazasztaáni Khrunicsev Állami Kutatóintézet és Ūrközpont, valamint az Iridium szakér-



mélyi távközlési hálózat része, amelynek segítségével a világ bármely részéről lehet majd hang-, adat-, fax- és személyhívó szolgáltatásokat igénybe venni. A rendszer első öt műholdját idén májusban lötték fel. Az Iridium kereskedelmi szolgáltatásaihoz 1998 végétől lehet majd hozzáférni.

A júniusi felbocsátást követően a tervek szerint további két alkalommal indulnak az Iridium mű-

tői. A szatelliteket a Motorola arizonai telephelyén, futószalagon gyártják. A technológia merőben újszerű a műhold-előállításban.

Az Iridium rendszer fejlesztését – amelynek szolgáltatásai révén a mobilfelhasználókat a világ minden táján ugyanazon a hívószámon lehet majd elérni – az Iridium nemzetközi konzorcium finanszírozza. Tagjai vezető távközlési és iparvállalatok.

Százezer lopott kártya-azonosító

Carlos Felipe Salgado, akit a hackerek között „Smak” néven ismernek, az internetes kereskedéssel foglalkozó cégek világháló-adatbázisainak forgalmát figyelve fardságos munkával százezernyi hitelkártya-azonosítót gyűjtött össze az Interneten. Akkor bukkint fel, amikor 260 000 dollárért megpróbálta értékesíteni az adatokat. Bár a jogtalan adatgyűjtésért és különösen a lopott azonosítók eladásának kísérletéért akár tizenöt év börtönnel is sújthatják, százezer – avagy hitelkártyánként egy – dollár óvadék ellenében szabadon bocsátották, mert szentül megfogadta, hogy ezután számítógépnek még a közelébe sem megy.

Salgado űzelmet egy meg nem nevezett San Diegó Internet-szolgáltató fedezte fel. Salgado egy adatsomagszaglász programmal emelte ki az üzenetekből a hitelkártyára vonatkozó adatokat, majd egy deszifrózó programmal előállította belőlük az azonosítót. A szaglászóprogram működését figyel-

ve jutott el az FBI Salgadohoz, akinek még az Internet-azonosítója sem volt legális, legalábbis ezt állítják a University of California-San Francisco illetékesei. A lebuktatás már rutinszerű volt. Az amerikai törvények szerint a nyomozó hatóságok élhetnek a provokáció eszközével. Most is ez történt. A közelébe férköztek, és előbb két kisebb tértel vásároltak tőle, majd beugratták a nagy üzletbe, és letartóztatták. Az eset azt jelzi, hogy elmosódik a határ a kunsztból való behatolás, a klasszikus hackeri tevékenység és az anyagi előnyök szerzése között, és ezt az elmosást az amerikai FBI maga csinálja. Salgado ugyanis semmit sem kezdett a megszerzett azonosítókkal, nem kezdett velük az Interneten vásárolni, nem készített hozzájuk magának kártyát. A bűnüldöző hatóság vitte bele a kereskedésbe, ahelyett, hogy csak a gyűjtésért letartóztatta és vádat emelt volna ellene, inkább beugratva őt egy sokkal súlyosabb bűnténybe.

Telecomputer

a Magyar Nemzet informatikai melléklete

Feladós szerkesztő: Takács Gitta
Társaszerkesztő: Simon Ernő

Szerkesztők:
Mallász Judit (távközlés)
Szekeres Zsuzsa (hírek)
Vargha Márton (számítástechnika)

Nyomdai előkészítés:
CONCORD Press Design®
Művészeti vezető: Krepler István

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda Rt.

A lap az Interneten a
http://www.hungary.com/telecomputer és
a http://www.net.hu/telecomputer címen
érhető el. Lapjainkat a Világhálóon
a Hungary.Network gondozza.

Hirdetésfelvétel: CONCORD Press Kft.
Hirdetési igazgató: Szilágyi Katalin

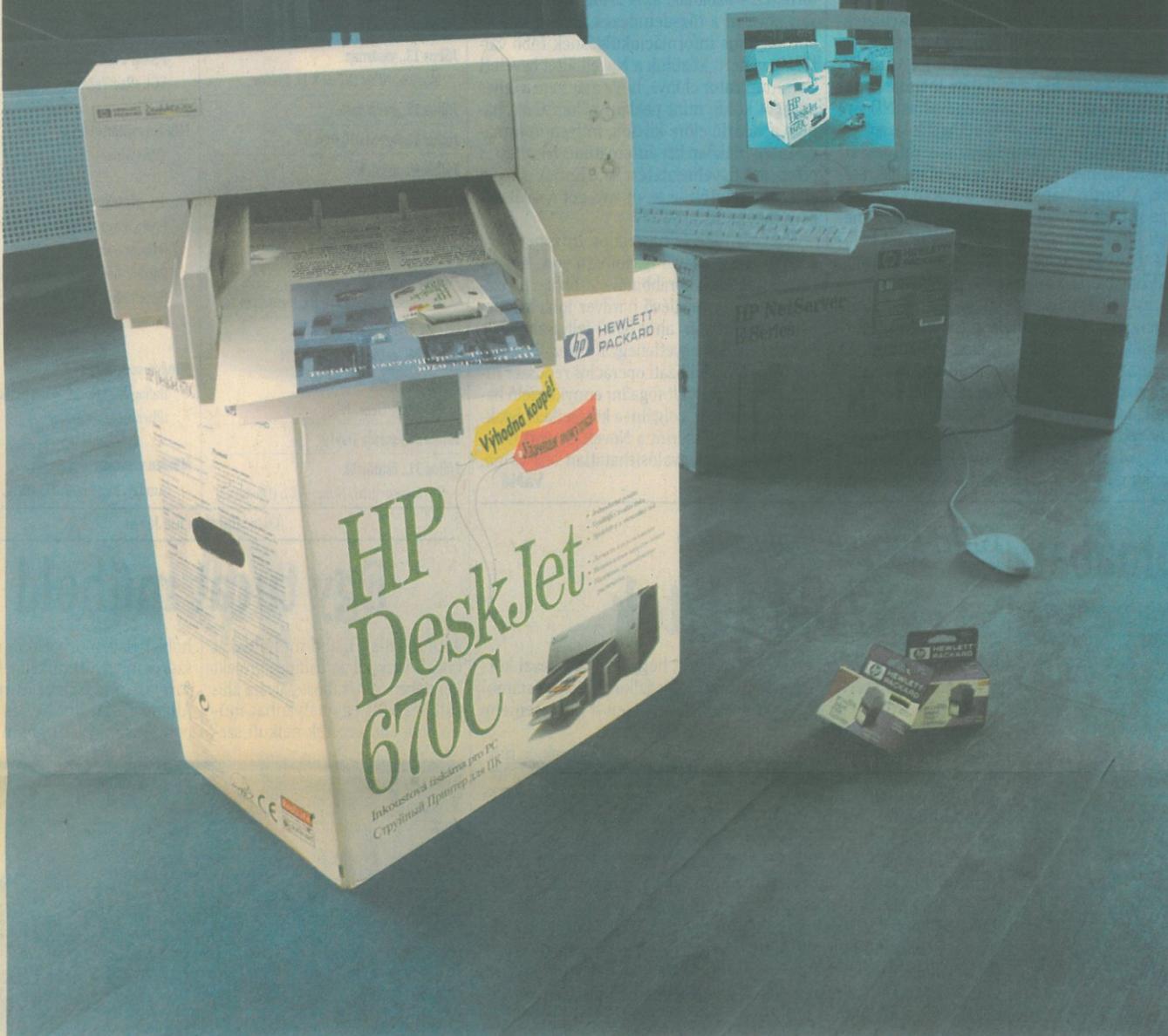
Szerkesztőség és hirdetésfelvétel:
1132 Budapest, Váci út 6. III. 6.

Telefon/fax: 131-4046

Telefon: 339-8232, (06-60) 427-710, -720
e-Mail: 75162.2351@compuserve.com

HP DeskJet 670C

Leraktuk vállalkozása alapjait



Megvizsgáltuk, mi kell egy megalapozott vállalkozáshoz. Úgy találtuk, hogy kell egy főnök, egy bankszámla, egy iroda, meg egy kis pénz. Ezután már csak megrendelőre van szükség s vállalkozásunk már életképes.

Rövid időn belül azonban azt tapasztalhatjuk: cégünk egyre jobban működik, csak éppen egyre több a levél, fax és a számla is. S persze mielőbb meg kell oldani az ügyvitel, nyilvántartás és számlázás egyre bonyolultabb feladatait is. S ezt a sok adatot pedig ki kell nyomtatni...

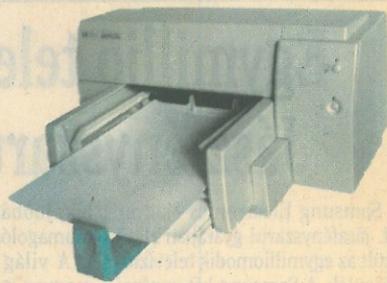
A HP DeskJet 670C nyomtatót azoknak terveztük, akik ilyen gondokkal küzdenek. Olyan embereknek, akiknek nem mindegy, hogy milyen minőségben készítik el nyomtatványaik, személyes és üzleti leveleiket, ugyanakkor lényeges szempont a költség, a kedvező

ár/teljesítmény arány. Olyan nyomtatót készítettünk, amely a kiváló fekete nyomtatás mellett ragyogó, élő színeket produkál akár normál papírra is. Sőt szinte bármire, amire az irodában szüksége lehet: borítékra, fóliára, kartonra. Maximum 4 lap/perces sebessége fekete szövegnyomtatásnál vetekszik a jóval drágább lézernyomtatókéval.

S persze az ár...! Valószínűleg sokakat ez fog igazán lenyűgözni. Nemcsak a beszerzés de a nyomtatás költségei is olyan kedvezőek, hogy azok méltán teszik a DeskJet 670C-t a kis irodák és vállalkozások ideális nyomtatójává.

HP nyomtatók.
Ahol a papír életre kel

 **HEWLETT
PACKARD**



Hewlett-Packard hot-line:
343-0310